

N:o 50.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 24 Maj 1877.
— — — — — Andra Kammaren den 24 Maj. —

Riksdagens underdåniga skrifvelse, angående regleringen af utgifterna under Riksstatens åttonde hufvudtitel.

(Stats-Utskottets Utlåtanden N:is 21, 22, 72 och 80 samt Memorial N:is 57, 59 och 70.)

S. A. K.

I afseende å Riksstatens åttonde hufvudtitel, innefattande anslagen till *Ecklesiastik-departementet*, hafva vid innevarande riksmöte ifrågakommit de förändringar, hvilka här nedan omförmälas.

Riksarkivet.

1:o. Under denna anslagsrubrik har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, med godkännande af den i statsrådsprotokollet intagna *aflöningsstat*, med de för åtnjutande af de nya lönerna föreslagna *vilkor*, för lönestatens tillämpning bevilja en förhöjning i anslaget till *Riksarkivet* med 20,160 kronor.

Den föreslagna aflöningsstaten är af följande lydelse:

Bih. till Riksd. Prot. 1877. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 9 Häft.

	Lön. Kronor.	Tjenstgöringspenningar. Kronor.	Summa. Kronor.	
Riksarkivets chef	5,000	2,500	7,500	
1 tjänsteman i andra lönegraden	3,000	1,500	4,500	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
2 " i första lönegraden	6,000	3,000	9,000	
1 tjänsteman i första lönegraden	1,800	1,200	3,000	
3 " i första lönegraden	5,400	3,600	9,000	
Till vikariatsersättning, arfvoden	—	—	6,000	
åt extra biträden m. m.	—	—	6,000	
1 förste vaktmästare	800	300	1,100	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
1 vaktmästare	500	300	800	
Summa	—	—	40,900	

och skulle för åtnjutande af aflöning enligt denna stat följande villkor vara gällande:

att embets eller tjänsteman skall vara underkastad den vidsträcktare tjenstgöringsskyldighet eller jemkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af Riksarkivet eller eljest kan varda stadgad;

att med embete eller tjänst i Riksarkivet icke må förenas annan tjänst å rikets, riksdagens eller kommunens stat, ej heller annan tjenstbefattning, med mindre den finnes icke vara hinderlig för fullgörande af tjenstgöringen i Riksarkivet; dock att tjänsteman, som vid den nya löneregleringens inträdande redan innehar tjänst utom arkivet, må densamma bibehålla, så länge den icke är för tjenstgöringen i arkivet hinderlig;

att de med hvarje befattning förenade tjenstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid tjenstens innehafvare verkligen tjenstgjort eller åtnjutit semester, men skola för den tid han eljest varit från tjenstgöring befriad utgå till den, som tjensten förrättat;

att den, som af sjukdom hindras att sin tjänst förrätta, eger uppbära hela lönen; men att den, som eljest undfår ledighet för svag helsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskilda uppdrag, kan förpligtas att under ledigheten utöfver sina tjenstgöringspenningar afstå så mycket af lönen, som för tjenstens förrättande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att, vid sjukdomsförfall eller när det erfordras för beredande af semester, tjänsteman af lägre grad skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning inom Riksarkivet, densamma, emot åtnjutande af därför anslagna tjänstgöringspenningar i stället för egna, bestrida, dock ej längre än tre månader under ett år;

att, der förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af samma tjänst anses böra medgifvas, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under vilkor att innehafvaren mera än fyra år af denna tid sjelf bestridt sin egen eller på grund af förordnande annan statens tjänst, dock att härvid icke må föras honom till last den tid han åtnjutit semester, och för andra förhöjningen, om sådan eger rum, efter ytterligare fem år, under samma vilkor, på det sätt likväl, att den högre aflöningen ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det den stadgade tjänsteåldern blifvit uppnådd; börande löntagaren dervid tillgodoräknas den tid, som före den nya statens utfärdande förflutit från hans tillträde till tjensten;

att embets- eller tjänsteman skall, då han uppnått 65 lefnads- och minst 35 tjänsteår, vara förpligtad att med oafkortad lön såsom pension å allmänna indragningsstaten från tjensten afgå, Eders Kongl. Maj:t dock obetaget att låta med afskedet anstå, derest och så länge den pensionsberättigade pröfvas kunna i tjensten på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna och kan finnas villig att i densamma qvarstå; samt

att semester må åtnjutas af embets- och tjänstemännen under en och en half månad årligen.

Eders Kongl. Maj:ts förevarande nådiga framställning är på det sätt af Riksdagen bifallen, att Riksdagen, med godkännande af härvid fogade aflöningsstat för Riksarkivet (Bil. Litt. A.) samt af ofvan intagna vilkor för de nya lönernas åtnjutande, beviljat en förhöjning i anslaget till Riksarkivet med 17,160 kronor.

Kongl. Biblioteket.

2:o. Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, med godkännande af den i statsrådsprotokollet intagna *aflöningsstat* för Kongl. Biblioteket, med de för åtnjutande af de nya lönerna föreslagna vilkor, för lönestatens tillämpning bevilja en förhöjning i Bibliotekets ordinarie anslag med 22,650 kronor.

Den föreslagna nya staten är af följande lydelse:

	Lön. Kronor.	Tjenstgö- ringspen- ningar. Kronor.	Summa. Kronor.	
Bibliotekets chef.....	5,000	2,500	7,500	
1 tjänsteman i andra lönegraden	3,000	1,500	4,500	Efter 5 år kan lönen hö- jas med 500 kronor och efter 10 år med ytterli- gare 500 kronor.
1 " "	3,000	1,500	4,500	
1 tjänsteman i första lönegraden	1,800	1,200	3,000	
3 " "	5,400	3,600	9,000	
Till vikariatsersättning samt arf- voden och flitpenningar åt extra biträden m. m.	—	—	6,000	
1 förste vaktmästare	800	300	1,100	
1 vaktmästare	500	300	800	Efter 5 år kan lönen hö- jas med 100 kronor.
3 " "	1,500	900	2,400	
Summa	—	—	38,800	

och skulle för åtnjutande af aflöning enligt denna stat samma vilkor, som i nämnda hänseende föreslagits för Riksarkivets embets- och tjänstemän och i nästföregående punkt finnas intagna, blifva gällande.

Riksdagen har Eders Kongl. Maj:ts förevarande nådiga framställning på det sätt bifallit, att, med godkännande af härvid (Bil. Litt. B.) fogade aflöningsstat för Kongl. Biblioteket och af de för åtnjutande af de nya lönerna utaf Eders Kongl. Maj:t föreslagna vilkor, för lönestatens tillämpning beviljats en förhöjning i Bibliotekets ordinarie anslag med 21,550 kronor.

3:o. Under denna anslagsrubrik har Eders Kongl. Maj:t vidare, med anledning af Kongl. Bibliotekariens i ämnet gjorda framställning, föreslagit Riksdagen att medgifva en förhöjning i anslaget till *böckers inköp och inbindning* med 18,000 kronor.

Visserligen kan det ej förnekas, att det, på sätt bibliotekarien erinrat, vore önskvärdt, om åt Biblioteket kunde anskaffas ej allenast den tryckta svenska litteraturen i dess helhet, utan äfven det förnämsta af Norges och Danmarks litteratur samt från andra länder det vigtigaste af hvad som för statstjenstens, vetenskapens, konstens och den allmänna bildningens behof kunde vara nödvändigt och önskvärdt. Något betyd-

ligare bokinköp torde likväl icke böra ifrågakomma under den tid Bibliotekets flyttning till dess nya byggnad kommer att pågå, och ej heller under den närmaste tiden derefter, då ordnande och katalogisering af det redan befintliga bokförrådet synes böra företagas. Det har derföre synts Riksdagen mindre lämpligt att nu, innan nämnda flyttning till den nya lokalen blifvit verkställd, vidtaga en så betydlig tillökning i anslaget till böckers inköp och inbindning, som Eders Kongl. Maj:t föreslagit, och hvarigenom detta anslag, som nu utgår med 12,000 kronor, skulle komma att förhöjas till 30,000 kronor. Emellertid har, enär otvifvelaktigt den förestående flyttningen kommer att föranleda behof af ej oväsentliga inbindningsarbeten, någon tillökning i förevarande anslag synts nu böra beviljas, och Riksdagen har derföre Eders Kongl. Maj:ts förevarande nådiga framställning för närvarande endast på det sätt bifallit, att uti anslaget till böckers inköp och inbindning medgifvits en förhöjning af 6,000 kronor.

Kleresistaten.

4:o. I öfverensstämmelse med hvad Eders Kongl. Maj:t föreslagit, har Riksdagen åt kontraktsprosten i Leksands kontrakt såsom *prostetunna* för Siljansnäs pastorat anvisat å anslaget till kleresistaten 15 kronor 50 öre, att årligen utgå från och med år 1878.

Universitetet.

5:o. Under denna rubrik har Eders Kongl. Maj:t till en början föreslagit:

att på ordinarie stat måtte uppföras de belopp, som af sistlidne Riksdag beviljades dels till förstärkning af lärarekrafterna vid universitetet, 19,500 kronor, dels till löneförbättring åt de vid dem anstälde adjunkter, 44,500 kronor, eller tillsammans 64,000 kronor, hvaraf borde upptagas såsom förslagsanslag för universitetet i Upsala 38,500 kronor och såsom förslagsanslag för universitetet i Lund 25,500 kronor;

att dessa anslag, hvilka tills vidare borde användas i öfverensstämmelse med de af Riksdagen vid anslagens beviljande närmast afsedda ändamål, måtte, jemte de nuvarande adjunktslönerna, arfvodet åt läraren i geologi vid universitetet i Lund och anslagen till docentstipendier vid universitetet, i den mån dessa löner och stipendieanslag

blefve disponibla, användas till aflöning åt fast anstälde akademiske lärare samt stipendier åt docenter i hufvudsaklig öfverensstämmelse med den i statsrådsprotokollet angifna plan, och med iakttagande dervid att, då spanmål inginge i någon lön, som skulle af statsmedel fyllas till det i planen bestämda belopp, spanmålen dervid borde beräknas till det värde, efter hvilket löntagaren för densamma undfinge lösen eller betalning;

att för de i adjunkturernas ställe inrättade läraretjensternas innehafvare måtte, så vidt deras lön beräknats till endast 4,000 kronor, efter fem års väl vitsordad tjenstgöring medgifvas ett ålderstillägg af 500 kronor;

att innehafvare af docentstipendium måtte, i händelse han öfverginge i elementarläroverkets tjenst, få för bestämmande af lönegrad räkna sig till godo högst fem år af den tid, han deltagit i undervisningen vid universitetet; samt

att den för läraren i psykiatri vid universitetet i Upsala vid riksdagen år 1876 på extra stat i sammanhang med löneförbättringen åt adjunkterna anvisade löneförhöjning måtte uppföras på ordinarie stat med 1,000 kronor.

Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts uti nådig proposition af den 14 Januari 1876 till Riksdagen gjorda framställning i afseende å ombildning af adjunktsinrättningen vid universiteten, förklarade uti underdånig skrifvelse af den 11 Maj samma år Riksdagen sig anse adjunktsinrättningen böra indragas i den mån sådant låte sig göra; men då, enligt Riksdagens mening, en utförlig och bestämd plan borde föreligga för dessa tjensters ersättande på annat bättre sätt, samt medel för inrättande af rörliga, det vill säga vid bestämda läroämnen icke bundna extra ordinarie professorsbeställningar borde kunna beredas inom universitetens redan befintliga tillgångar, inskränkte Riksdagen sig till att på extra stat bevilja det åskade anslaget till förstärkande af lärarekrafter vid universiteten, 19,500 kronor, äfvensom till adjunktslönernas höjande, hvaremot Riksdagen, som under då varande förhållanden icke biföll Eders Kongl. Maj:ts förslag att ställa adjunktslönerna efter vederbörande innehafvares afgang till Eders Kongl. Maj:ts disposition, i underdånighet anhöll, att Eders Kongl. Maj:t tacktes för Riksdagen framlägga en detaljerad plan för adjunktsinstitutionens samt de nu varande docentstipendiernas ombildning, hvilken plan likväl ej borde förutsätta större kostnader än de då beräknade, samt i öfrigt hvila på följande grunder:

att i stället för nu bestående adjunkturen inrättades dels fasta professorsplatser utöfver nu befintliga i de ämnen, der sådana för undervisningens upprätthållande samt för obligatoriska examinas förrättande

vore af nöden, äfvensom tillfälliga professorsbeställningar för att tilldelas utmärkte vetenskapsmän, och dels docentstipendier, likaledes fördelade i fasta för de examensämnen, der behofvet så påkallade, och rörliga;

att docentstipendier skulle utdelas för allenast tre år, men kunna under vissa förutsättningar få bibehållas ytterligare under högst tre år; samt

att innehafvare af dylikt stipendium finge, för bestämmande af lönegrad, i händelse han öfverginge i elementarläroverkets tjänst, räkna sig till godo högst fem år af den tid han deltagit i undervisningen vid universitetet.

Enligt hvad Riksdagen nu af statsrådsprotokollet inhemtat, hade i anledning af denna Riksdagens skrifvelse Kanslersemetet för universitetet, efter vederbörandes hörande, den 12 Oktober nästlidet år inkommit med utlåtande och förslag, och hade, vid ärendets föredragning inför Eders Kongl. Maj:t, Departementschefen, jemte redogörande för de afgifna yttrandena, anført bland annat, att enligt den plan för de nya anordningarne, som synts böra följas, skulle Upsala universitet få: i den teologiska fakulteten tre extra ordinarie professorer, i den juridiska två, i den medicinska fem jemte två laboratorer, i den filosofiska fakultetens humanistiska sektion fem, och i den matematiskt-naturvetenskapliga tre jemte en laborator och en observator. Dessutom skulle vid den teologiska fakulteten finnas ett docentstipendium, vid den juridiska två, vid den filosofiska fakultetens humanistiska sektion fyra, och vid den matematiskt naturvetenskapliga tre, tillsammans tio.

Lunds universitet komme att hafva: i den teologiska fakulteten två extra ordinarie professorer, i den juridiska två, i den medicinska fyra, i den filosofiska fakultetens humanistiska sektion fyra, samt i den matematiskt naturvetenskapliga fyra, jemte en laborator och en observator. Vidare skulle vid den juridiska fakulteten vara fäst ett, vid den filosofiska fakultetens humanistiska sektion fyra, och vid den matematiskt naturvetenskapliga två docentstipendier, tillsammans sju.

Inom de medicinska fakulteterna skulle några stipendiatbefattningar icke inrättas.

I fråga om de lönebelopp, som för de ombildade fasta lärarebefattningarne borde bestämmas, hade Kanslersemetet föreslagit två olika belopp, nemligen 4,500 och 4,000 kronor, hvilket likväl med afseende på särskilda förhållanden i några fall sänkts till 3,000 kronor. I hufvudsaklig öfverensstämmelse med denna uppfattning tillstyrkte Departementschefen att såsom regel ett lönebelopp af 4,000 kronor måtte antagas, men att detta måtte efter fem års förlopp höjas till 4,500 kronor, dock

att undantagsvis, då särskilda anledningar sådant föranledde, lönebeloppet måtte redan från början upptagas till 4,500 kronor, samt att i sådana fall deremot, der uteslutande praktisk verksamhet vid någon institution fordrades och ingen föreläsningsskyldighet förekomme, lönebeloppet sattes något lägre. Sålunda hade för två af lärarebefattningarna inom medicinska fakulteten i Upsala, nemligen den som skulle omfatta anatomi med histologi, och den som hade till läroämnen farmakologi och medicinsk naturalhistoria, Kanslersembetet föreslagit högre aflöning än för de öfriga inom samma fakultet; och syntes fullt giltiga skäl förefinnas, att här liksom för den föreslagna lärarebefattningen i anatomi och histologi vid Lunds universitet upptoges en högre aflöning.

Svårigheten för de teologiska och juridiska fakulteterna att, vid de rikare utsigter till fortkomst, som den praktiska embetsmannabanan erbjöde framstående idkare af dit hörande vetenskaper, kunna vid sig fästa utmärktare förmågor, borde utgöra tillräckligt skäl för att åtminstone en af lönerna inom den teologiska fakulteten i Upsala samt de juridiska fakulteterna vid båda universiteten bestämdes till det högre beloppet 4,500 kronor.

För laborators- och observatorsbefattningarna föresloges aflöningen till de vid sistlidne riksdag för dylika platser inom medicinska fakulteten i Upsala bestämda 3,000 kronor.

Beträffande aflöningsbeloppens fördelning i lön och tjänstgöringspenningar syntes det, i betraktande af hvad i sådant hänseende blifvit bestämdt rörande de ordinarie professorerna, lämpligt att tjänstgöringspenningarna för löner till belopp af 4,500 och 4,000 kronor bestämdes till 1,000 kronor, och för löner å 3,000 kronor till 750 kronor. För skyldigheten att vid förefallande tjänstledighet afträda tjänstgöringspenningarna till vikarie vore redan genom Kongl. brefvet den 30 November 1876 föreskrifter meddelade, hvilka egde tillämplighet jemväl å de nu föreslagna tjänsterna.

De fasta docentstipendierna syntes böra, på sätt samtliga vederbörande hemställt, bestämmas till 1,500 kronor.

Begge konsistorierna hade uppgjort beräkningar, godkända af Kanslersembetet, hvilka utvisade, att de tillgångar, som uppkomme af nu anslagna adjunktslöner och docentstipendier, tillika med de af sistlidne Riksdag för lärarekrafternas förstärkning vid universiteten samt till löneförbättring åt adjunkter på extra stat uppförda anslag, lemnade tillräckliga medel för åstadkommande af de för ofvan uppgifna ändamål behöfliga anslag och derjemte ett öfverskott, vid Upsala universitet af 8,000 kronor och vid universitetet i Lund af 6,250 kronor.

I sjelfva

I sjelfva verket borde emellertid dessa öfverskott blifva något högre och, af anförda skäl, komma att uppgå för Upsala universitet till 9,500 kronor och för universitetet i Lund till 6,750 kronor, med hvilka tillgångar utvägar skulle beredas att tillgodose det af Riksdagen omförmälda behof af medel för upprättande af tillfälliga professorsbeställningar och rörliga docentstipendier. Beträffande det sätt, hvarpå först nämnda ändamål borde vinnas, hade de myndigheter, som yttrat sig i frågan, på skäl, som syntes fullt giltiga, afstyrkt inrättande af ständiga professorslöner för detta ändamål. Då nemligen behofvet af lärareplatser i bestämda ämnen vore grundadt i kända, mera stadigvarande förhållanden i afseende på vetenskapernas natur och utveckling, så berodde tillsättningen af tillfälliga lärarebefattningar på huru vida och i hvilken mån ovanligt framstående förmågor framträdde och gjorde sig gällande genom utgifna förtjenstfulla vetenskapliga arbeten. Det funnes tider, då sådana samtidigt visade sig i oförmodad rikedom, och andra tider inträdde, då de vore mer sällsporda. Att vid sådana förhållanden inrätta och på stat uppföra ett bestämt antal löner, hvilka sannolikt nog komme att i alla händelser förses med innehafvare, syntes icke ändamålsenligt. Det vore derföre med dessa egendomliga förhållanden mest förenligt, om vederbörande fakultet egde att, då anledningen dertill yppades, göra hemstallan om anställande vid universiteten af yngre vetenskapsidkare med särdeles hoppgifvande anlag. Pröfningen kunde vid ett sådant sätt att gå till väga icke blifva annat än ganska allvarlig. De belopp, hvilka, enligt hvad ofvan blifvit nämndt, icke blefve för inrättande af fasta lärareplatser eller vid fakulteterna fästade docentstipendier erforderliga, syntes derföre böra ställas till Kongl. Maj:ts disposition för att vid universiteten förvaltas och, i den ordning Kongl. Maj:t kunde finna för godt föreskrifva, användas till aflöning för personliga professorsbeställningar eller till rörliga docentstipendier.

Innehafvarne af de sålunda föreslagna nya professorsbefattningarne hade af konsistorium i Upsala benämnts biträdande professorer, af Lunds konsistorium fakultetsprofessorer, och af kanslersembetet extra ordinarie professorer. Benämningen i sig sjelf vore visserligen af föga betydelse, men då det likväl vore nödigt att, för att ej grundlägga allt för stora anspråk i aflöningsväg, välja ett annat namn än ordinarie professors, syntes skäl icke förefinnas att frångå den af Kanslersembetet använda benämningen, såsom hos oss redan häfdvunnen i denna betydelse.

De extra ordinarie professorerne skulle skilja sig från de förut befintliga adjunkterne först derigenom, att de hade sig anvisadt ett bestämdt eget läroämne, för hvilket de ansvarade och hvilket de i fakul-

teten företrädde, och vidare genom den fulla undervisningsskyldighet af fyra offentliga föreläsningar i veckan, som i regeln ålåge dem, hvaremot de såsom sjelfständiga akademiske lärare borde vara befriade från den ovilkorliga skyldighet att föreläsa i den ordinarie professorns ställe, som utgjort adjunkternes förnämsta åliggande. De vore under vanliga förhållanden uteslutande *lärare*, och egde derföre i vetenskapliga ärenden säte i den kollegiala myndighet, som hade att föra undervisningens talan och närmast sörja för dess förbättring, nemligen fakulteten. Från docenterne skilde de sig genom den fasta anställningen och den bestämda offentliga undervisningsskyldigheten i ett särskildt läroämne. Från de ordinarie professorerne åter skilde de sig deri, att de icke hade del i de administrativa åligganden, som tillhörde en professor, icke heller hade den regelbundna, med undervisningen oskiljaktigt förenade examinations-skyldighet, som ålåge denne.

I afseende på docentstipendierna, så väl de fasta som de rörliga, borde stadgas, att deras innehafvare i allmänhet, och der ej särskilda förhållanden föranledde undantag, nämndes för en tid af tre år; att efter denna bestämda tids förlopp stipendiets åtnjutande kunde efter särskild pröfning förlängas med ett, två eller högst tre år, med vilkor att stipendiaten under tiden antingen genom utgifna vetenskapliga skrifter eller genom meddelad offentlig undervisning visat sig deraf förtjent; att sådan stipendiat, i händelse han sedan vunne anställning vid elementarläroverket, finge för bestämmande af lönegrad räkna sig till godo högst fem år af den tid, under hvilken han innehaft stipendiet; samt att stipendiaten ålåge, utom de skyldigheter i fråga om undervisnings meddelande, som i allmänhet tillhörde docenter, dels att biträda vid vetenskapliga öfningar, dels att, när behof uppstode, deltaga i den offentliga undervisningen och examinationen. Sedan lönerna fördelats i egentlig lön och tjänstgöringspenningar, borde, när docent för en sådan tjänstgöring togs i anspråk, en särskild ersättning kunna honom beredas.

I det arfvode, som med 1,500 kronor utginge till läraren i psykiatri vid Upsala universitet, hade uti det förslag till lönreglering, som före 1876 års riksdag till Eders Kongl. Maj:t från detta universitet inkommit, föreslagits en förhöjning af 1,000 kronor. Förhöjningen beviljades af Riksdagen och vore inbegripen i det på extra stat för 1877 anvisade förslagsanslag till löneförbättring åt adjunkter m. fl. I följd af den särskilda ställning denne lärare intoge, i det han nemligen tillika innehade befattning utom universitetet, såsom öfverläkare vid centralhospitalet i Upsala, och å universitetets stat endast uppbure ett arfvode för den undervisning han der meddelade, kunde någon omreglering af hans

tjänst svårligen sättas i fråga, och detta arfvode hade därför icke upptagits bland de tillgångar, som här ofvan beräknats för adjunkturenas ombildning. Arfvodet komme således att kvarstå på ordinarie stat för samma ändamål, hvartill det vore anslaget, och då den vid sistlidne riksdag beviljade tillökningen i detsamma fortfarande vore af behovet påkallad, för att denne lärare måtte beredas enahanda förmåner, som genom den allmänna löneregleringen kommit öfrige universitetslärare till del, hemställes, att det erforderliga beloppet, 1,000 kronor, måtte öfverföras till ordinarie stat.

För tillämpning af den sålunda utvecklade planen skulle icke blott de nu varande adjunktslönerna och docentstipendierna, i den mån ske kunde, utan ock — efter skedd öfverflyttning till ordinarie stat — det vid sistlidne riksdag beviljade extra anslag till förstärkning af lärarekrafterna vid universiteten, 19,500 kronor, och det af samma Riksdag anvisade förslagsanslag till löneförbättring åt adjunkterna, utgörande, efter afdrag af det för läraren i psykiatri afsedda belopp, 44,500 kronor, ställas till Eders Kongl. Maj:ts disposition. Nämda två anslagsbelopp syntes vid öfverflyttningen till ordinarie stat lämpligen kunna sammanföras till ett gemensamt anslag å 64,000 kronor, hvilket, fördeladt på de begge universiteten, borde erhålla naturen af förslagsanslag, då i en del af de nya lönerna komme att ingå spannmål, liksom hittills i adjunktslönerna.

Den i statsrådsprotokollet sålunda angifna plan för ombildning af adjunkturena och docentstipendierna vid universiteten samt ordnande af åtskilliga dermed sammanhängande frågor står i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de grunder, som i sådant hänseende af senast församlade Riksdag framställes, och den kräfver ej heller större kostnader än de då beräknade. Vid sådant förhållande, och då det torde vara af vikt, att adjunktsinrättningen så fort ske kan kommer att upphöra, har Riksdagen funnit sig böra bifalla de förslag, som för detta måls vinnande nu blifvit af Eders Kongl. Maj:t framlagda, dervid dock Riksdagen ansett sig böra vidröra några omständigheter, som synts förtjenta af uppmärksamhet. Då nemligen de sjelfständiga lärarebefattningarnes antal kommer att så väsentligen ökas, synes det vara att befara, att ett mångfaldigande af examensväsendet deraf kan föranledas, till stort men för den grundlighet i studier, som väl i första rummet bör eftersträfvast. Riksdagen har därför velat uttryckligen här framhålla vigten och nödvändigheten deraf, att

de obligatoriska examensämnenas antal ej till följd af den nya organisationen må komma att ökas.

I afseende vidare å den ställning, de extra ordinarie professorerne och docentstipendiaterne skulle till de ordinarie professorerne intaga, är i statsrådsprotokollet omförmäldt, att de extra ordinarie professorerne skulle vara befriade från den ovilkorliga skyldighet att öfvertaga ordinarie professors tjänstebestyr, som utgjort adjunkternes förnämsta åliggande, men att deremot docentstipendiaterne skulle vara skyldige att, när behof uppstode, deltaga i den offentliga undervisningen och examinationen. Detta torde böra så förstås, att, vid förfall för ordinarie professor, det må ankomma på vederbörande att, efter pröfning af hvaraderas särskilda lämplighet för den ifrågavarande lärarebefattningen, förordna vare sig extra ordinarie professor eller innehafvare af docentstipendium att såsom vikarie för den ordinarie professorn inträda.

Beträffande åter de öfverskott, som vid de båda universiteten skulle blifva att använda för tillfälliga professorsbeställningar och rörliga docentstipendier, har Riksdagen, då de härför disponibla tillgångar synas i förhållande till vigten och betydelsen af dermed afsedda ändamål nog knappa, velat påpeka, att desamma torde i främsta rummet böra afses för docentstipendier, hvaraf behovet otvifvelaktigt är mest framträdande; hvarjemte, och då af den i statsrådsprotokollet meddelade redogörelse för vederbörandes yttranden framgår, att vid den teologiska fakulteten i Upsala behof af ytterligare ett fast docentstipendium lärers förefinnas, Eders Kongl. Maj:t torde kunna af omförmälda öfverskott anvisa ett dylikt stipendium vid nämnda fakultet.

Slutligen och då, på sätt ofvan är nämndt, de ifrågavarande anslagen måste erhålla naturen af förslagsanslag, enär i en del af de nya lönerna komme att ingå spanmål, har det synts vara nödigt, att de belopp, som nu i enlighet med Eders Kongl. Maj:ts förslag äro afsedda för tillfälliga professorsbeställningar och rörliga docentstipendier, till siffran bestämmas.

På grund af hvad sålunda förekommit och anförts, har Riksdagen på ordinarie stat uppfört de belopp, som af sistlidne Riksdag beviljades dels till förstärkning af lärarekrafterna vid universiteten, 19,500 kronor, dels till löneförbättring åt de vid dem anställde adjunkter, 44,500 kronor, eller tillsammans 64,000 kronor, hvaraf 38,500 kronor upptagits såsom förslagsanslag för universitetet i Upsala och 25,500 kronor såsom förslagsanslag för universitetet i Lund, hvarjemte Riksdagen beslutit, att omförmälda anslag, hvilka tills vidare böra användas i öfverensstämmelse med de af Riksdagen vid anslagens be-

viljande närmast afsedda ändamål, må, jemte de nuvarande adjunktslönerna, arfvodet åt läraren i geologi vid universitetet i Lund och anslagen till docentsstipendier vid universiteten, i den mån dessa löner och stipendiianslag blifva disponibla, användas till aflöning åt fast anställda akademiske lärare och stipendier åt docenter i hufvudsaklig öfverensstämmelse med ofvan omförmälda plan och med iakttagande dervid, dels att utaf berörda anslag högst 9,500 kronor vid Upsala universitet och 6,750 kronor vid Lunds universitet må för tillfälliga professorsbeställningar och rörliga docentstipendier användas, dels ock att, då spannmål ingår i någon lön, som skall af statsmedel fyllas till det i planen bestämda belopp, spannmålen dervid bör beräknas till det värde, efter hvilket löntagaren för densamma undfår lösen eller betalning.

Vidare har Riksdagen, som på ordinarie stat uppfört den vid nästlidet års riksdag på extra stat beviljade löneförbättring för läraren i psykiatri vid universitetet i Upsala, 1000 kronor, medgifvit, att för de i adjunkturernas ställe inrättade läraretjänsternas innehafvare må, så vidt deras lön beräknats till endast 4,000 kronor, efter fem års väl vitsordad tjänstgöring medgifvas ett ålderstillägg af 500 kronor, att af det å hufvudtiteln uppförda förslagsanslag för sådana tillägg utgå; och att innehafvare af docentstipendium må, i händelse han öfvergår i elementarläroverkets tjänst, för bestämmande af lönegrad räkna sig till godo högst fem år af den tid, han deltagit i undervisningen vid universitetet.

6:o. Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att för inrättande vid universitetet i *Upsala* af *seminarier* för *juridik*, *språkvetenskap*, *matematik* och *fysik*, anvisa ett anslag af 11,000 kronor; samt att till understöd för det *språkliga seminariet* vid universitet i *Lund* uppföra det å extra stat för år 1877 beviljade belopp, 2,950 kronor.

Om än det ej må bestridas, att de föreslagna åtgärderna skulle kunna verka gagnande på studiet af de ämnen, för hvilka de voro afsedda, har det emellertid synts Riksdagen ej fullt lämpligt att nu, då universitetet äro i ganska väsentliga delar föremål för förändringar i organisationen, utveckla seminarieväsendet vid desamma i så vidsträckt mån, som af Eders Kongl. Maj:t föreslagits, utan torde det vara riktigare att först afvakta verkningarne af de förändringar, som i näst föregående punkt finnas omförmälda. Då likväl ett språkligt seminarium redan finnes inrättadt vid universitetet i Lund, till hvilket staten lemnat understöd, samt ifrågavarande praktiska öfningar torde vara särskildt nyttiga för dem, som egna sig åt språkvetenskapliga studier, har Riksdagen funnit sig böra i så måtto tillmötesgå omförmälda framställning, att ett an-

slag till dylikt seminarium vid Upsala universitet jemväl beviljats. Detta anslag har Riksdagen ansett kunna bestämmas till ungefärligen samma belopp, som det till seminariet i Lund utgående, eller i jemnadt tal 3,000 kronor.

Till dess ytterligare erfarenhet i nu förevarande ämne blifvit vunnem, har emellertid så väl det nya anslaget för Upsala universitet som det redan för innevarande år till seminariet i Lund beviljade synts böra å extra stat uppföras.

Förevarande nådiga framställningar äro alltså för närvarande endast på det sätt af Riksdagen bifallna, att på extra stat för år 1878 anvisats för inrättande vid universitetet i Upsala af ett seminarium i språkvetenskap 3,000 kronor och till understöd för det språkliga seminariet vid universitetet i Lund 2,950 kronor.

Karolinska mediko-kirurgiska institutet.

7:o. Enär det vore i hög grad önskvärdt, att den ombildning af adjunktsinstitutionen, som för universiteten blifvit föreslagen, kunde jemväl vid Karolinska mediko-kirurgiska institutet vinna tillämpning, samt en sådan tillämpning, hvad anginge de vid institutet befintliga fyra extra ordinarie professorsbeställningar, kunde genast inträda, om lönerna för två af dem höjdes till 4,500 kronor och för de öfriga till 3,500 kronor, äskade Eders Kongl. Maj:t vid 1876 års riksdag en dylik löneförhöjning, hvilken ock af Riksdagen beviljades, ehuru endast på extra stat. Deremot kunde ombildning af de sju vid institutet inrättade adjunkturena endast efter hand ske, och Eders Kongl. Maj:t begärde derföre, att adjunktslönerna, höjda till 3,500 kronor, måtte ställas till Eders Kongl. Maj:ts disposition att vid innehafvarnes afgang användas till inrättande af extra ordinarie professorsbeställningar eller stipendiatbefattningar, i öfverensstämmelse med de för universiteten då föreslagna grunder. Äfven denna löneförhöjning beviljades på extra stat af Riksdagen, som, med godkännande af grundsatsen af adjunkturenas ombildning, men utan att då ställa adjunktslönerna till Eders Kongl. Maj:ts disposition, i underdånighet anhöll, att Eders Kongl. Maj:t täcktes till innevarande Riksdag framlägga en detaljerad plan för adjunktsinstitutionens förändring, hvilken plan likväl icke borde förutsätta större kostnader än de då beräknade och för öfrigt hvila på hufvudsakligen enahanda grunder, som i fråga om universitetsadjunkturenas förändring kunde blifva godkända.

I anledning häraf hade, enligt hvad i statsrådsprotokollet meddelats, yttrande infordrats från institutets lärarekollegium, som dervid först af anförda skäl erinrat, att ingen af de nu befintliga, med lön försedda läraretjensterna vid institutet skulle kunna undvaras, hvarföre lärarekollegium ansett ombildningen af adjunkturena böra inskränkas till en önskvärd förändring i innehafvarnes ställning såsom lärare, hvilken jemväl borde uttryckas i en förändrad benämning.

I afseende på lönerna hade kollegium icke föreslagit någon annan förändring i hvad som vid senaste riksdag beslöts, än att aflöningen för de blifvande extra ordinarie professorerne i anatomi, kemi och patologisk anatomi måtte höjas till 4,500 kronor.

Kanslersembetet, som mot lärarekollegiets förslag i afseende på adjunkturenas ombildning hufvudsakligen icke haft något att anmärka, hade till framställningen om löneförhöjning för vissa tjänster tillstyrkt bifall.

Då lärarekollegiets förslag om adjunkturenas förändring till sjelfständiga lärareplatser i allmänhet grundade sig på undervisningens behof och vetenskapens nu varande ställning, hade departementschefen, vid ärendets föredragning inför Eders Kongl. Maj:t, under åberopande af de skäl, som i fråga om universitetens medicinska fakulteter blifvit anförda, hemställt, att de vid Karolinska institutet upprättade adjunksbeställningar i medicin, kirurgi, pediatrik, obstetrik, anatomi och kemi måtte förändras till extra ordinarie professioner med sjelfständig lärareverksamhet och med säte i lärarekollegiet i alla undervisningen rörande frågor, hvaremot adjunksbefattningen i patologisk anatomi synts kunna, på sätt vid medicinska fakulteten i Upsala skulle ega rum, ersättas med en laboratorstjänst.

Beträffande aflöningsförmåner tillstyrktes, i likhet med hvad för de medicinska fakulteterna föreslagits och på de dervid anförda skäl, att dessa, som för extra ordinarie professorerne i rätts- och statsmedicin samt i materia medica redan vid förra riksdagen höjts till 4,500 kronor, måtte för den blifvande extra ordinarie professorn i anatomi bestämmas till enahanda belopp, samt för öfrige extra ordinarie professorer till 4,000 kronor, deraf 1,000 kronor i tjänstgöringspenningar, med rätt för de sist nämnde lärarne till ett ålderstillägg å 500 kronor efter fem års väl vitsordad tjänstgöring. För laboratorn i patologisk anatomi borde lönen utgöra 3,000 kronor, deraf 750 kronor tjänstgöringspenningar.

Då, på sätt lärarekollegiet erinrat, vid institutet icke såsom vid universiteten tilfälle funnes att genom indragningar bereda medel till oförmålda löneförbättringar, blefve det nödigt att af Riksdagen äska de

erforderliga beloppen, uppgående, utöfver det å extra stat för år 1877 anvisade anslag å 13,000 kronor, till 5,500 kronor.

Till docentstipendier skulle likasom vid de medicinska fakulteterna några medel för närvarande icke afses.

Med stöd af hvad sålunda blifvit anfördt har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen:

att till förbättring af de vid nu varande extra ordinarie professorsbeställningar vid Karolinska institutet fästade löner måtte beviljas ett belopp af 7,000 kronor;

att å ordinarie stat måtte uppföras ett anslag af 11,500 kronor, hvaraf tills vidare borde utgå löneförbättring till de vid institutet anstälde adjunkter i öfverensstämmelse med 1876 års Riksdags beslut, men hvilket anslag framdeles måtte jemte de nu varande adjunktslönerna, i den mån de blefve disponibla, användas till adjunkturernas ombildning enligt den nu angifna plan; och

att för de extra ordinarie professorer, hvilkas lön bestämdes till endast 4,000 kronor, måtte efter fem års väl vitsordad tjenstgöring utgå ett ålderstillägg med 500 kronor.

Hvad sålunda föreslagits har emellertid icke i allo vunnit Riksdagens gillande. Enligt förslaget skulle de blifvande extra ordinarie professorerne i medicin, kirurgi och pediatrik erhålla löner till lika belopp som öfrige lägst aflönade extra ordinarie professorer. För de ordinarie professorerne i nämnda tre ämnen hafva emellertid lönerna blifvit bestämda till et belopp, som med 500 kronor understiger öfrige med boställsförmån ej försedde ordinarie professorers; och, enär de extra ordinarie professorerne uti ifrågavarande ämnen jemväl komma att uppbära arfvoden från annat håll, har enahanda förfaringssätt synts böra iakttagas vid fastställandet af deras löneförmåner i förhållande till de andre extra ordinarie professorernes. Vidare skulle, enligt Eders Kongl. Maj:ts förslag, den nuvarande adjunkturen i patologisk anatomi vid institutet förändras icke, på sätt lärarekollegium och kanslersembetet hemställt, till extra ordinarie professorsbefattning, utan till laboratorstjenst med lägre aflöning än den för innevarande år åt adjunkten i detta ämne anvisade, till stöd hvarför åberopats förhållandet vid Upsala universitet. Ifrågavarande befattning vid Karolinska institutet torde emellertid ej lämpligen kunna jämföras med dess vederlike vid universitetets medicinska fakultet. Lärarne i patologisk anatomi vid institutet skola nemligen handleda ej allenast institutets egna studerande, utan jemväl alla de studerande från universiteten, hvilka här genomgå de kliniska öfningarne. Af innevarande
vårtermins

vårtermins undervisningsplan för institutet framgår i sådant hänseende, att ifrågavarande adjunkt är fyra timmar i veckan upptagen af undervisning samt derutöfver handleder de studerande vid de patologiskt-anatomiska öfningarna, under det laboratorns vid universitetet i Upsala åligganden, enligt hvad föreläsningsskatalogen för innevarande termin gifver vid handen, bestå blott deruti, att han fyra timmar i veckan leder de patologiskt-histologiska öfningarna. Vid sådant förhållande har Riksdagen ansett äfven nu ifrågavarande adjunktur böra förändras till en extra ordinarie professorsbefattning samt erhålla för dylik befattning föreslagna lönen. Inom summan af de nu äskade anslagsbeloppen skulle tillgång här till kunna beredas derigenom att, på sätt ofvan blifvit framhållet, de föreslagna lönerna för tre extra ordinarie professorsbefattningar nedsattes med 500 kronor för hvarje, eller med sammanlagdt 1,500 kronor.

De omständigheter, som sålunda blifvit påpekade, hafva synts Riksdagen ega den betydelse, att ändring i antydda hänseenden bör vidtagas, innan frågan om ombildning af adjunkturerna vid Karolinska institutet till afgörande företages.

Med afseende å beloppen af de äskade anslagsförhöjningarne har Riksdagen ej haft något att erinra, men af nyss anförda skäl har det för löneförbättring åt adjunkterna afsedda anslaget å 11,500 kronor för närvarande ej synts böra å ordinarie stat uppföras.

På grund af hvad sålunda förekommit och anförts har Riksdagen till förbättring af de vid nuvarande extra ordinarie professorsbeställningarna vid Karolinska mediko-kirurgiska institutet fästade löner beviljat på ordinarie stat ett belopp af 7,000 kronor, hvarjemte Riksdagen på extra stat för år 1878 anvisat ett anslag af 11,500 kronor, hvaraf under samma år bör utgå löneförbättring till de vid institutet anstälde adjunkter, under vilkor att de underkasta sig den tjenstgöringsskyldighet, som enligt Eders Kongl. Maj:ts nu framlagda plan skolat dem åligga; men Eders Kongl. Maj:ts nådiga framställning derom, att de nuvarande adjunktlönerna vid institutet måtte, i den mån de blefve disponibla, få användas till adjunkturernas ombildning enligt ofvan angifna plan, har för närvarande icke vunnit Riksdagens bifall.

Slutligen har Riksdagen medgifvit, att för extra ordinarie professor, hvilkens lön är bestämd till endast 4,000 kronor, må efter fem års väl vitsordad tjenstgöring utgå ett ålderstillägg med 500 kronor, att från det å hufvudtiteln uppförda anslag för sådana tillägg utbetalas.

8:o. Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit, att på institutets ordinarie stat måtte uppföras följande för år 1877 på extra stat anvisade

anslag, nemligen: till arfvode åt en amanuens vid institutets anstalt för normal anatomi 1,000 kronor; till arfvode åt en amanuens vid institutets fysiologiska anstalt 400 kronor; och till arfvode åt en amanuens med skyldighet att verkställa och demonstrera liköppningarne vid den pædetriska kliniken å allmänna barnhuset 1,000 kronor.

Förevarande nådiga framställning har vunnit Riksdagens bifall, och är alltså på Karolinska mediko-kirurgiska institutets ordinarie stat för ifrågavarande ändamål uppfördt ett sammanlagdt belopp af 2,400 kronor.

Elementarläroverken.

9:o. Enär en inom Eklesiastik-departementet uppgjord beräkning utvisade, att för *lärares vid elementarläroverkens uppflyttning* enligt gällande grunder i *högre lönegrad* erfordrades från och med år 1878, efter afdrag för de besparingar, som genom äldre lärares afgång kunde antagas uppkomma, en summa, utöfver det nu utgående läroverksanslaget, af 30,000 kronor, har Eders Kongl. Maj:t för berörda ändamål äskat ett anslag till nämnda belopp att å elementarläroverkens stat uppföras; och, då härvid ej varit något att erinra, har Riksdagen till omförmälda ändamål å elementarläroverkens stat uppfört det äskade beloppet 30,000 kronor.

10:o. I öfverensstämmelse med hvad Eders Kongl. Maj:t föreslagit, har Riksdagen å anslaget till elementarläroverken uppfört *ersättning* dels med 607 kronor 72 öre för den i lektorns i matematik vid Skara elementarläroverk lön tillförene inberäknade årliga inkomsten af Wings m. fl. församlingars pastorat, hvars egenskap af prebende nu mera upphört, och dels med 60 kronor för ett från staden Wimmerby hittills utgående, nu mera indraget bidrag till aflöning åt rektor vid elementarläroverket i nämnda stad.

11:o. Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att bevilja 5,600 kronor för *det å reala linien fullständiga elementarläroverkets i Stockholm* utveckling med ytterligare två klasser utöfver de tre, för hvilka medel redan anvisats; och har Riksdagen denna nådiga framställning bifallit.

12:o. Under förevarande anslagsrubrik har Eders Kongl. Maj:t vidare föreslagit Riksdagen *dels* att för utvidgning af det femklassiga elementarläroverket i *Sundsvall* till fullständigt å reala linien anvisa från

och med år 1878 ett belopp af 5,750 kronor, dels ock att för läroverkets i Oskarshamn utvidgning från tre till femklassigt, likaledes från och med år 1878, bevilja 5,600 kronor.

Beträffande den äskade anslagstillökningen för läroverket i Sundsvall, har af statsrådsprotokollet inhemtats, att densamma vore erforderlig till aflöning åt två lektorer samt till förhöjda arfvoden åt rektor och öfningslärare; och har Riksdagen, enär de skäl, som blifvit anförda till stöd för nämnda läroverks utvidgning, synts tillfyllestgörande, samt för utvidgningen skulle gälla det vilkor, att staden Sundsvall förbunde sig att kostnadsfritt tillhandahålla lokal för det utvidgade läroverket, funnit sig böra den sålunda äskade anslagsförhöjningen bevilja.

Hvad angår den föreslagna utvidgningen af läroverket i Oskarshamn, har jemväl af statsrådsprotokollet inhemtats, att härför likaledes skulle gälla såsom vilkor, att kommunen bekostade för det utvidgade läroverket fullt ändamålsenlig lokal, äfvensom att det äskade anslagsbeloppet vore afsedt till löneförhöjning åt rektor, löner åt 3 nya kolleger och förhöjning i öfningslärarnes arfvoden. De förhållanden, som blifvit anförda såsom påkallande en utvidgning af detta läroverk, hafva äfven synts förtjenta af afseende; men, i betraktande af Oskarshamns egenskap att vara hufvudsakligen en handelsstad, vore det, enligt Riksdagens förmenande, lämpligast att den föreslagna utvidgningen endast komme att afse reallinien. Till stöd för denna uppfattning får Riksdagen åberopa det af Departementschefen uti yttrandet till statsrådsprotokollet angifna syftet med den föreslagna utvidgningen, att nemligen bereda ynglingar tillfälle till förvärfvande af de kunskaper, som gjorde dem mogne att söka inträde vid tekniska läroverk, handels- och landtbruksinstitut m. m. För bibringande af kunskaper i denna rigtning torde ett läroverk, som uteslutande afser den reala bildningen, befinnas lämpligare än ett sådant, der undervisningen är delad på båda linierna. Enligt hvad Riksdagen inhemtat, skulle emellertid den äskade anslagstillökningen i allt fall blifva till oförändradt belopp erforderlig.

På grund af hvad sålunda förekommit och anförts, har Riksdagen, under ofvan omförmälda vilkor i afseende å lokaler för de utvidgade läroverken, från och med år 1878 anvisat:

för läroverkets i Sundsvall utvidgning till fullständigt elementarläroverk på den reala linien 5,750 kronor; och

för utvidgning på den reala linien af läroverket i Oskarshamn från tre- till femklassigt 5,600 kronor.

13:o. För pedagogiens i *Falköping* förändring till ett treklassigt elementarläroverk har Riksdagen, under vilkor att kommunen bekostar för ett sådant läroverk fullt ändamålsenlig lokal jemte boställe åt rektor eller deremot svarande hyresersättning, beviljat en förhöjning i anslaget till elementarläroverken med 5,400 kronor; hvarjemte för samma ändamål det till uppehållande af undervisningen vid den nu varande pedagogien afsedda anslag, 1,500 kronor, *öfverförs* från anslaget till pedagogier och folkskolor till anslaget för elementarläroverken.

14:o. Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att för *ökande af rektors vid nya elementarskolan i Stockholm hyresanslag* till 1,000 kronor bevilja en förhöjning i anslaget till elementarläroverken med 500 kronor; och har Riksdagen denna nådiga framställning bifallit.

15:o. För inrättande af *en ny lektorsbefattning* vid hvarterdera af de högre elementarläroverken i *Göteborg, Jönköping, Karlstad, Lund* och *Westerwik* har Eders Kongl. Maj:t äskat ett anslag å 12,500 kronor, hvarjemte Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att vid den förändring i afseende på vissa elementarläroverks högre klasser, som i statsrådsprotokollet omförmäldes, de för samma läroverk anvisade anslag ändock för närvarande måtte bibehållas oförändrade.

Vid den senare delen af denna nådiga framställning har Riksdagen icke haft något att erinra, men Riksdagen har likväl icke velat underlåta att uttala den förväntan, att grundsatsen om de båda bildningsliniernas särskiljande snarast möjligt må verkliggöras genom indragning af öfverklasser äfven å den klassiska linien vid de läroverk, der, till följd af större minskning i lärjungeantalet å nämnda linie, sådan indragning må kunna låta sig verkställa och befinnas ändamålsenlig. Den tidpunkt, då sådan indragning bör kunna ega rum vid åtminstone åtskilliga läroverk, torde icke vara särdeles aflägsen, ty, oaktadt pröfning i latinska språket ingår bland fordringarne för de akademiska embetsexamina, och sålunda föranleder ett större tillöpp till den klassiska linien än annars antagligen blefve händelsen, har likväl, enligt af vederbörande lemnad upplysning, under de senaste åren tillökningen i lärjungeantalet vid elementarläroverken varit högst betydlig å den reala linien, under det att å den klassiska antalet varit i det närmaste oförändradt.

Riksdagen har alltså medgifvit, att vid den förändring i afseende på vissa elementarläroverks högre klasser, som i statsrådsprotokollet finnes omförmäld, de för samma läroverk anvisade anslag ändock för närvarande må bibehållas oförändrade.

Beträffande åter Eders Kongl. Maj:ts förslag om anvisande af medel till inrättande af nya lektorsbefattningar vid elementarläroverken i Göteborg, Jönköping, Karlstad och Lund torde visserligen hvad till stöd härför blifvit i statsrådsprotokollet meddeladt gifva vid handen, att behof af något ökade lärarekrafter vid nämnda läroverk förefinnes. I sådant hänseende förefintligt behof bör emellertid, enligt Riksdagens förmenande, för närvarande kunna tillgodoses utan att därför särskildt anslag behöfver anvisas. Eders Kongl. Maj:t eger nemligen befogenhet att förflytta vissa elementarlärare från ett läroverk till annat, hvilken rättighet Eders Kongl. Maj:t lär blifva i tillfälle att utöfva, då genom den förestående indragningen af realöfverklasser vid flera läroverk åtminstone vid åtskilliga af dessa lärarekrafterna torde blifva större än behofvet oundgängligen kräfver.

På grund häraf har Riksdagen för närvarande icke bifallit Eders Kongl. Maj:ts nådiga framställning om anvisande af medel för inrättande af en ny lektorsbefattning vid hvartera af elementarläroverken i Göteborg, Jönköping, Karlstad och Lund, hvaremot Riksdagen för inrättande af en dylik befattning vid läroverket i Westervik beviljat ett anslag å 2,500 kronor.

16:o. Eders Kongl. Maj:t har i anslaget till *arfvoden åt extra lärare* askat förhöjning från 90,000 kronor till 100,000 kronor; och har Riksdagen denna nådiga framställning bifallit.

17:o. Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen, att det måtte medgifvas filosofie kandidat eller filosofie doktor, hvilken i behörig ordning genomgått den *profårskurs*, som för anställning vid statens elementarläroverk vore eller kunde varda föreskrifven, samt i öfrigt fullgjort stadgade vilkor för att kunna till lektor, adjunkt eller kollega vid sådant läroverk utnämnas, att vid skeende befordran räkna sig till godo den tid, han från och med året näst efter berörda vilkors fullgörande såsom extra ordinarie lärare tjenstgjort vid statens elementarläroverk eller tvåklassiga pedagogier, så framt hans förenämnda tjenstgöring varit väsentligen lika med den, som åläge lektor, adjunkt eller kollega vid dylika läroverk.

Vid behandlingen af detta förslag har hos Riksdagen uppmärksamheten fästats derå, att åtskilliga lärare torde finnas, hvilka på grund af föreskrifter i gällande läroverksstadga och Kongl. Cirkuläret den 28 Augusti 1874, borde, änskönt de icke genomgått profår, vara likstälde med dem, som varit sådant prof underkastade. Det har anförts, hurusom bil-

ligheten fordrade, att sådane lärare icke blefve försatta i ogynsammare belägenhet än sina oftast yngre kamrater, hvilka dessutom ej sällan torde hafva af dem åtnjutit undervisning. Då Eders Kongl. Maj:t emellertid icke lærer underlåta att i nåder tillse, det rättvisans och billighetens fordringar i nu antydda hänseende blifva uppfyllda, samt i öfrigt ej något varit att vid omförmälda nådiga förslag erinra, har Eders Kongl. Maj:ts ifrågavarande nådiga framställning vunnit Riksdagens bifall.

Folkundervisningen.

18:o. Med anledning deraf att, enligt en inom Ecklesiastikdepartementets byrå för folkskoleärenden anställd beräkning, för *lärares vid folkskolelärareseminarierna uppflyttning i högre lönegrad* komme att för år 1878 erfordras ett anslag af 3,000 kronor, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att till löneförhöjning enligt gällande grunder för lärare vid nämnda seminarier det ordinarie anslaget till dessa måtte ökas med omförmälda belopp och har Riksdagen till denna nådiga framställning lemnat bifall.

19:o. Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att för *utvidgning af seminarierna* med ännu en årsklass samt för införande vid dessa läroanstalter af *undervisning i slöjd* bevilja en tillökning i anslaget till folkskolelärareseminarierna af 13,500 kronor samt i anslaget till stipendier för seminariielever af 5,000 kronor.

Denna nådiga framställning har Riksdagen på det sätt bifallit, att för seminariernas utvidgande med en fjerde eller förberedande klass anslaget till dessa läroanstalter höjts med 8,550 kronor; och att tillökning i anslaget till stipendier för seminariielever beviljats med 5,000 kronor.

20:o. Under denna anslagsrubrik har Eders Kongl. Maj:t vidare föreslagit Riksdagen att till understöd, i enlighet med de i statsrådsprotokollet angifna grunder för aflöning åt *lärare vid fortsättningsskolan*, för så vidt undervisning der meddelades utom den för folkskolan bestämda undervisningstid af åtta månader om året, anvisa ett förslagsanslag af 30,000 kronor; och har Riksdagen det äskade anslagsbeloppet anvisat.

21:o. Slutligen har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att såsom bidrag till aflöning af *lärare i slöjd vid folkskolorna*, att utgå under de i statsrådsprotokollet angifna villkor, måtte anvisas ett anslag af 15,000 kronor.

Uti sitt i förevarande ämne till statsrådsprotokollet afgifna yttrande har Departementschefen, bland annat, anfört, att, då undervisningen i slöjd för folkskolans rätta ställning och verksamhet hade stor betydelse och då intresset för denna angelägenhet nu syntes vara väckt, vore tiden inne att öfverväga, huru den ifrågavarande undervisningen lämpligast skulle kunna ordnas och främjas. För flickor hade tillfälle till undervisning i slöjd på många orter redan länge varit beredd, och föremål för denna undervisning hade i allmänhet varit enkel linne- och klädsömnad samt stickning. I anseende till nödvändigheten af öfning härutinnan, och då ändamålet att bibringa allmän handfärdighet dervid äfven kunde vinnas, borde nämnda öfningar företrädesvis förekomma. Dock vore det önskvärdt, att tillfälle kunde beredas till undervisning äfven i spånad, väfnad samt flättningsarbeten. Slöjdundervisningen för flickor borde, såsom obligatorisk, taga sin början vid öfvergången från småskolan till folkskolan och sedan fortgå jemte den öfriga undervisningen under hela lärotiden, så väl i den egentliga folkskolan som i fortsättningsskolan.

De kostnader, som en sådan undervisnings anordnande vid flickskolan komme att medföra, kunde ej blifva betydliga, och understöd dertill af staten syntes därför ej behöfvas på annat sätt, än att tillfälle till undervisning i qvinlig slöjd bereddtes vid statens seminarier för bildande af folkskolelärarinnor.

Anordnandet af slöjdundervisning för gossar komme deremot i allmänhet att medföra mera svårighet och fordra större uppoffringar. Denna undervisning borde icke afse bibringandet af insigt och färdighet i något särskildt yrke, utan blott förvärfvandet af någon händighet eller förmåga att bruka de vanligast förekommande verktyg, särdeles snickareverktyg, samt, der förhållandena sådant medgäfve, äfven svarfvare-, träsnidare- och möjligen smidesverktyg, hvarvid förfärdigandet af sådana föremål, hvilka vore för allmogen företrädesvis nödvändiga, borde i främsta rummet afses.

Då emellertid Riksdagen ansett det ifrågavarande statsunderstödet icke böra uteslutande komma folkskolorna till del, utan äfven kunna tilläggas församlingar, hvilka på annan väg bereda i skolåldern varande barn slöjdundervisning, har Riksdagen Eders Kongl. Maj:ts förevarande nådiga framställning på det sätt bifallit, att på ordinarie stat anvisats ett anslag af 15,000 kronor, att användas till understöd, med 75 kronor till hvarje skola, åt sådana församlingar, som på lämpligt sätt bereda i skolåldern varande barn undervisning i slöjd.

22:o. Uppå derom inom Riksdagen väckt förslag har Riksdagen beslutit, att hvarje skoldistrikt, som vill öka *årslönen* för lärare eller lärarinnor vid *småskola* från 250 till 300 kronor, må ega rätt att af statsmedel erhålla hälften eller 25 kronor, för hvarje sådan lönetillökning utöfver hvad det förut erhållit, med vilkor att distriktet tillskjuter en lika stor summa; dock att för åtnjutande af sålunda förhöjd aflöning skall erfordras, att läraren eller lärarinnan genom undergången offentlig pröfning ådagalagt sig ega ett kunskapsmått, motsvarande det, som skall förvärfvas genom begagnandet af sju månaders undervisning vid något af staten eller landsting underhållet, under behörig kontroll stående seminarium; och har i följd häraf anslaget till lönetillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor blifvit med 136,800 kronor förhöjdt.

De tekniska läroverken.

23:o. För *den tekniska högskolan* faststälde senast församlade Riksdag en aflönings- och utgiftsstat, för hvars tillämpning högskolans ordinarie årsanslag borde ökas från 86,000 kronor till 139,200 kronor, eller med 53,200 kronor. Den tillökning, som af Eders Kongl. Maj:t då begärdes och af Riksdagen beviljades, inskränktes dock, enär staten icke förr än under senare delen af år 1877 skulle träda i gällande kraft, till ett belopp af 38,100 kronor. Då emellertid från och med nästkommande år full tillämpning af ifrågavarande stat komme att inträda, har Eders Kongl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att bevilja den för detta ändamål ytterligare erforderliga tillökning i anslaget till nämnda högskola med 15,100 kronor, och är denna anslagsförhöjning af Riksdagen beviljad.

24:o. Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit, att, för tillämpning af den i statsrådsprotokollet intagna aflönings- och utgiftsstat för *Chalmerska slöjdskolan*, anslaget till denna skola måtte ökas med 7,350 kronor.

Den föreslagna nya staten är af följande lydelse:

Föreståndaren, som tillika är lektor (utom fri bostad)	Kronor	5,000.	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
En lektor.....	»	3,500.	
Två lektorer.....	»	7,000.	
En andre lärare i matematik.....	»	1,000.	
» » » i allmän kemi.....	»	2,000.	
Transport Kronor 18,500.			

En

	Transport Kronor	18,500.
En lärare i allmän mekanik.....	»	1,500.
» » allmän och husbyggnadskonst.....	»	1,500.
» » väg- och vattenbyggnadskonst	»	1,200.
» » bokföring.....	»	400.
» » frihandsteckning	»	1,000.
» » modellering.....	»	500.
» » verkstadsarbete.....	»	3,000.
Sekreterarens arfvode.....	»	500.
Bibliotekariens »	»	300.
Anslag till repetitörer.....	»	1,200.
Vaktmästare (utom fri bostad)	»	750.
Stipendier och premier	»	550.
Bibliotek, samlingar och laboratorium	»	3,400.
Verkstaden	»	1,500.
Uppvärmning, belysning och diverse utgifter	»	4,000.
	Tillsammans Kronor	39,800.

Enär nuvarande ordinarie statsanslag till Chalmerska slöjdskolan utgår med 32,450 kronor, skulle alltså för tillämpning af denna stat erfordras tillökning med det nu äskade beloppet 7,350 kronor; hvarutöfver dock ytterligare tillkomme ålderstilläggen åt föreståndaren och lektorerna. Vid bestämmandet af dessa hade det, enligt hvad i statsrådsprotokollet meddelats, syntes Eders Kongl. Maj:t billigt, att, i likhet med hvad för lärarne vid elementarläroverken egt rum och Riksdagen medgifvit för lärarne vid de tekniska elementarskolorna, jemväl tillförene fullgjord tjenstgöring finge tagas i beräkning. De medel, som för detta ändamål erfordrades, borde emellertid beredas genom tillökning i förslagsanslaget till ålderstillägg, hvarom här nedan vidare förmåles.

För tillämpning af den utaf Eders Kongl. Maj:t sålunda föreslagna stat för Chalmerska slöjdskolan har anslaget till denna skola blifvit med 7,350 kronor förhöjdt.

25:o. För ordnande af undervisningen vid den *tekniska afton- och söndagskolan i Eskilstuna* har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att bevilja en tillökning i anslaget till skolan af 1,600 kronor, under vilkor att staden, så snart ske kunde, anskaffade egen och fullständig lokal för skolan samt, intill dess detta vilkor blifvit uppfyllt, droge försorg om den nu varande skollokalens utvidgning med en sal och två rum, af-

vensom att staden fortfarande besörjde underhåll och uppvärmning af den åt skolan upplåtna lokal; och är anslaget till nämnda skola under ofvan angifna villkor med 1,600 kronor förhöjdt.

26:o. Sedan komiterade för den lägre tekniska undervisningen i riket uti afgifvet betänkande, bland annat, fäst uppmärksamheten på behofvet af åtgärder från statens sida för spridandet af kunskaper i ritkonst, modellering, geometri, räknekonst, uppsatsskrifning och andra för tekniken viktiga kunskapsgrenar bland arbetare, som redan vore anställda i industriens tjänst, och i sådant hänseende af anförda skäl föreslagit, att staten skulle främja upprättandet af *tekniska afton- och söndagsskolor* och bidraga till utvecklingen af redan befintliga läroanstalter af detta slag, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att på ordinarie stat uppföra ett reservationsanslag af 20,000 kronor, att användas till understöd åt tekniska afton- och söndagsskolor under villkor för dylikt understöds åtnjutande, att vederbörande kommun tillsköte ett åtminstone lika stort belopp som statsbidraget, att icke någon minskning i de från kommunen för ändamålet redan utgående bidrag finge ega rum till följd utaf det utaf staten lemnade understödet, samt att skolan underkastades den inspektion, Eders Kongl. Maj:t kunde finna godt för densamma föreskrifva.

De skäl, som blifvit af omförmälde komiterade åberopade samt i öfrigt finnas anförda i statsrådsprotokollet till stöd derför, att staten bör vidkännas någon uppoffring för att bidraga till upprättandet och utvecklingen af sådana skolor, som här äro i fråga, och derigenom främja det viktiga målet att bibringa yrkesarbetarne kunskap i vissa för utvecklandet af deras konstskicklighet nyttiga läroämnen samt vända deras håg till en jemväl på deras moraliska utveckling inverkan de sysselsättning, hafva synts Riksdagen giltiga; och Riksdagen har alltså ej tvekat att anvisa de för ändamålet erforderliga medel. Att emellertid redan nu uppföra det äskade anslagsbeloppet på ordinarie stat torde icke vara fullt lämpligt, ty dessförinnan bör, enligt Riksdagens förmenande, någon erfarenhet vara vunnen beträffande de verkningar, som af statsunderstödet kunna framkallas; och någon olägenhet lär ej kunna uppstå deraf, att ifrågasvarande anslag för närvarande endast beviljas på extra stat, då kommande Riksdagar icke lära undandraga sig att fortfarande bevilja de medel som för ändamålet kunna anses erforderliga.

På grund af hvad sålunda förekommit och anförts har Riksdagen Eders Kongl. Maj:ts förevarande nådiga framställning på det sätt bifallit, att till understöd åt tekniska afton- och söndagsskolor under ofvan an-

gifna vilkor anvisats ett extra anslag för år 1878 till belopp af 20,000 kronor.

Medicinalstyrelsen.

27:o. Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen, att, med godkännande af den i statsrådsprotokollet intagna stat för *medicinalstyrelsen*, jemte de för åtnjutande af de nya löneförmånerna föreslagna vilkor, för samma stats tillämpning måtte användas det nuvarande anslaget till Sundhets-kollegium, förhöjdt med ett belopp af 23,350 kronor; hvar-
emot Sundhets-kollegii särskilda fond, 6,089 kronor, skulle till statsverket indragas.

Den föreslagna staten för medicinalstyrelsen var af följande lydelse:

	Lön. Kronor.	Tjenstgöringspenningar. Kronor.	Summa. Kronor.	
Generaldirektören.....	6,200	2,800	9,000	
1 ledamot, medicinalråd	4,400	2,000	6,400	Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
2 d:o d:o	8,800	4,000	12,800	
1 d:o öfverfärtläkare	4,400	2,000	6,400	
1 sekreterare	3,000	1,500	4,500	Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 kamrerare	3,000	1,500	4,500	
1 ombudsman och fiskal, tillika redogörare för färtläkarekontoret	3,000	1,500	4,500	
1 notarie	1,800	1,200	3,000	
1 d:o	1,800	1,000	2,800	
1 registrator och aktuarie	1,800	1,400	3,200	
1 kassör och bokhållare	1,800	1,200	3,000	
Till medikamentsräkningars granskning, vikariatersättning, renskrifning, flitpenningar och tillfälliga bi-träden	—	—	11,000	
1 förste vaktmästare (fri bostad)	650	300	950	Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.
1 vaktmästare	500	300	800	
1 d:o	500	300	800	
Summa	—	—	73,650	

För åtnjutande af de nya aflöningsförmånerna skulle följande vilkor vara gällande:

att embets- eller tjänsteman vid medicinalstyrelsen skall vara un-

derkastad den vidsträcktare tjenstgöringsskyldighet eller jemkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af styrelsen eller dess särskilda afdelningar eller eljest i allmänhet kan varda stadgad;

att med embete eller tjenst i medicinalstyrelsen icke må förenas annan tjenst å rikets, riksdagens eller kommuns stat, ej heller annan tjenstebefattning, med mindre den finnes icke vara hinderlig för fullgörande af tjenstgöringen i styrelsen, dock att tjensteman, som vid den nya löneregleringens inträdande redan innehar tjenst utom styrelsen, må den samma bibehålla, så länge den icke är för tjenstgöringen i styrelsen hinderlig;

att de med hvarje befattning förenade tjenstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, tjenstens innehafvare verkligen tjenstgjort eller åtnjutit semester, men skola för den tid han eljest varit från tjenstgöring befriad utgå till den, som tjensten förrättat, dock att skyldighet att afstå tjenstgöringspenningarna icke skall åligga chef eller ledamot i styrelsen, då han för sådant uppdrag i tjensten, hvarom i instruktionen förmäles, är från tjenstgöring inom embetsverket ledig;

att den, som af sjukdom hindras att sin tjenst förrätta, eger uppbära hela lönen; men att den, som eljest undfår ledighet för svag helsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskilda uppdrag, kan förpligtas att under ledigheten utöfver sina tjenstgöringspenningar afstå så mycket af lönen, som för tjenstens förrättande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att vid sjukdomsförfall, eller när det erfordras för beredande af semester, tjensteman af lägre grad skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning inom medicinalstyrelsen, densamma, emot åtnjutande af derför anslagna tjenstgöringspenningar i stället för egna, bestrida, dock ej längre än tre månader under ett år;

att, der förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af samma tjenst anses böra medgifvas, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under vilkor att innehafvaren, af denna tid, mer än fyra år sjelf bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjenst, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester, och för andra förhöjningen, om sådan eger rum, efter ytterligare fem år under samma vilkor, på det sätt likväl, att den högre aflöningen ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det den stadgade tjensteåldern blifvit uppnådd börande löntagaren dervid tillgodoräknas den tid, han före den nya statens utfärdande bestridt tjensten, vare sig på grund af fullmakt eller till följd

af förordnande, som, i afvaktan på afgörandet af väckt fråga om verkets omorganisation, för tjenstens uppehållande under tiden meddelats;

att embets- eller tjensteman skall, då han uppnått 65 lefnads- och minst 35 tjensteår, vara förpligtad att med oafkortad lön såsom pension å allmänna indragningsstaten från tjensten afgå; Eders Kongl. Maj:t eller medicinalstyrelsen, der det tillkommer denna att afskedet utfärda, dock obetaget att låta med detsamma anstå, derest och så länge den pensionsberättigade pröfvas kunna i tjensten på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna och kan finnas villig att i densamma kvarstå; samt

att semester må åtnjutas af verkets chef äfvensom af andra och tredje gradens tjenstemän under en och en half månad samt af första gradens tjenstemän under en månad årligen.

Efter tagen kännedom om den i statsrådsprotokollet lemnade redogörelse för organisationen af det föreslagna embetsverket har Riksdagen, med godkännande af ofvan intagna förslag till stat för medicinalstyrelsen jemte de för åtnjutande af de nya löneförmånerna föreslagna villkor, medgifvit, att för samma stats tillämpning må användas det nuvarande anslaget till Sundhets-kollegium, förhöjdt med ett belopp af 23,350 kronor, emot det att Sundhets-kollegii särskilda fond, 6,089 kronor, till statsverket indrages.

Vaccinationens befrämjande.

28:o. På sätt Eders Kongl. Maj:t föreslagit, har anslaget till *vaccinationens befrämjande* blifvit ökad med 200 kronor, emot det att den under Sundhets-kollegii förvaltning ställda vaccinationsfonden, 3,750 kronor, till statsverket indrages.

Musikaliska akademien.

29:o. Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att, med godkännande af här nedan intagna stat för *Musikaliska akademien och det under dess in-seende ställda konservatoriet*, äfvensom af lönebeloppens fördelning i lön och tjenstgöringspenningar, af hvilka de sist nämnda borde vid förefallande behof användas till bestridande af vikariatstjenstgöring under de villkor, Eders Kongl. Maj:t kunde komma att närmare bestämma, måtte för beredande af medel till statens tillämpning beviljas en förhöjning i akademiens anslag med 14,350 kronor.

Den föreslagna nya staten har följande lydelse:

	Löner eller arfvoden. Kronor.	Tjenstgö- ringspen- ningar. Kronor.	Summa. Kronor.	
Sekreteraren.....	2,250	750	3,000	
Kamreraren	1,875	625	2,500	
Bibliotekarien	900	300	1,200	
Inspektorn.....	2,250	750	3,000	
En lärare	2,000	666	2,666	Efter 5 år kan lönen höjas med 266 kr. och efter 10 år med ytterligare 266 kr.
En d:o	2,000	666	2,666	
En d:o	1,500	500	2,000	Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kr. och efter 10 år med ytterligare 200 kr.
Tre d:o	4,500	1,500	6,000	
En d:o	1,200	400	1,600	Efter 5 år kan lönen höjas med 160 kr. och efter 10 år med ytterligare 160 kr.
Tre d:o	3,600	1,200	4,800	
En d:o	600	200	800	Efter 5 år kan lönen höjas med 80 kr. och efter 10 år med ytterligare 80 kr.
En d:o	600	200	800	
En d:o	340	110	450	
Vaktmästaren.....	—	—	750	
Till arfvoden för undervisning i konservatoriets andra af- delning och till biträdande lärare	—	—	8,000	
Anslag till expenser, instru- menters vård, inköp af musi- kalier och böcker samt för uppvärmning och lyshåll- ning i akademiens byggnad af hvilket anslag bör utgå årligen till aflöning åt en eldare 900 kronor och en portvakt 200 kronor.....	—	—	4,668	
Summa	—	—	44,900	

Med bifall till hvad Eders Kongl. Maj:t sålunda föreslagit har Riksdagen den i Musikaliska Akademiens anslag äskade förhöjningen, 14,350 kronor, beviljat.

Ålderstillägg.

30:o. På sätt Eders Kongl. Maj:t under denna anslagsrubrik föreslagit, har Riksdagen, som bifallit hvad Eders Kongl. Maj:t under förevarande hufvudtitel föreslagit angående *ålderstillägg* å lön för vissa embets- och tjenstemän, medgifvit, att de för beredande af dylik förmån erforderliga belopp må utgå af det å hufvudtiteln uppförda förslagsanslag till ålderstillägg, hvilket för detta ändamål blifvit med 6,000 kronor förhöjdt.

31:o. Med iakttagande deraf att, till följd af Riksdagens bifall till Eders Kongl. Maj:ts nådiga framställning i fråga om statspriset å spanmål, en förhöjning i det beräknade *penningevärdet* af den i Åttonde hufvudtiteln förekommande *oindelta spanmål* egt rum med 30 öre för hvarje kubikfot, eller tillhopa 1,387 kronor 23 öre, äro *öfriga* här ofvan ej omförmälda *ordinarie anslag* uppförda till enahanda belopp, som i nu gällande riksstat äro upptagna, dock att anslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m. för jemnande af hufvudtitelnslutsumma blifvit med 94 kronor 93 öre förhöjdt.

I afseende å *tillfälliga behof*, hänförliga till Åttonde hufvudtiteln, hafva vid innevarande riksmöte nedan omförmälda anvisningar ifrågakommit:

32:o. I enlighet med hvad Eders Kongl. Maj:t föreslagit, har Riksdagen på extra stat för år 1878 anvisat för fortsatt tillämpning af den *nya aflöningsstaten för Ecklesiastik-departementets expedition* 11,500 kronor och till utförande af *statistiska arbeten* inom Ecklesiastik-departementets byråer för undervisningsärenden 6,000 kronor; hvarjemte Riksdagen medgifvit, att *dyrtidstillägg* med 20 procent af lönen må jemväl under år 1878 få från allmänna besparingarne å anslagen under riksstatens åttonde hufvudtitel utgå till de *två tjenstemän inom förra kanslistgraden*, hvilka såsom *öfvertalige* icke kunnat uppföras till erhållande af lön på den nya staten för Ecklesiastik-departementets expedition.

33:o. På sätt Eders Kongl. Maj:t föreslagit, har Riksdagen såsom *dyrtidstillägg* för år 1878 åt de under Ecklesiastik-departementet lydande embets- och tjenstemän, för hvilka ej definitiv lönereglering eller annan anordning, som gjort dyrtidstillägg öfverflödigt, af Eders Kongl. Maj:t

föreslagits, beviljat enahanda belopp, som för innevarande år af Riksdagen för detta ändamål anvisats, nemligen för

<i>Nationalmuseum</i>	kr. 1,100: —
<i>Domkapitlens expeditioner</i>	» 3,716: —
<i>Slöjdskolan i Stockholm</i>	» 9,730: —
<i>Gymnastiska centralinstitutet</i>	» 3,910: —
<i>Provincialläkarne</i>	» 44,400: —
<i>Undervisnings-anstalterna för barnmorskor</i>	» 1,620: —
<i>Veterinärinstitutet i Stockholm</i>	» 4,800: —
<i>Akademien för de fria konsterna</i>	» 4,500: —

Tillsammans kr. 73,776: —

34:o. På sätt i Riksdagens underdåniga skrifvelse, angående regleringen af utgifterna under riksstatens Nionde hufvudtitel, närmare omförmäles, har Riksdagen under Åttonde hufvudtiteln på extra stat för år 1878 uppfört till en extra ordinarie professorslön för Docenten *Magnus Gustaf Retzius* ett belopp af 4,500 kronor, att utgå under förutsättning att Retzius ej under tiden varder till lön å ordinarie stat af motsvarande eller högre belopp befordrad.

35:o. Med anledning af en utaf det större akademiska konsistoriet i *Uppsala* gjord, af kanslersemetet för universitetet till Eders Kongl. Maj:t öfverlemnad underdånig framställning angående behovet af en ny *universitetsbyggnad*, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till uppförande af en sådan byggnad bevilja ett anslag af 740,000 kronor samt deraf anvisa ett belopp af 150,000 kronor att utgå under år 1878.

Riksdagen har denna nådiga framställning på det sätt bifallit, att Riksdagen till uppförande af nytt universitetshus i *Uppsala* beviljat ett anslag 740,000 kronor samt deraf anvisat ett belopp af 150,000 kronor att utgå under år 1878, med vilkor att, utan vidare anslag af statsmedel, universitetets behof af en större samlingssal för lärare och lärjungar, erforderliga föreläsningssalar och samlingsrum för fakulteterna må blifva tillgodosedt.

36:o. Inom Riksdagen har förslag blifvit väckt derom, att ett anslag af 475,000 kronor måtte beviljas, att med lika belopp utgå under åren 1878, 1879, 1880 och 1881, till uppförande af en *universitetsbyggnad* i *Lund* antingen, enligt uppgjord plan och ritningar, innehållande jemväl gymnastiklokal, eller ock så att det efter nämnda plan till gymnastik afsedda

afsedda utrymmet användes för andra universitetsbehof, i hvilket senare fall anslaget borde höjas med 25,000 kronor.

På sätt af den hos Riksdagen gjorda framställningen i ämnet inhemtats, hade Lunds universitet uti underdånig skrifvelse den 30 Decem-ber 1874 anhållit om aflåtande till Riksdagen af nådig proposition om anvisande af medel till uppförande derstädes af ny universitetsbyggnad, af hvilken behofvet länge varit synnerligen känbart. De befintliga allmänna föreläsningssalarne vore till antalet endast *tre* och till beskaffenheten långt ifrån ändamålsenliga. De voro trånga och låga och måste följaktligen för ett större antal åhörare blifva osunda. Den otillräckliga tillgången på föreläsningssal inverkade direkt menligt på undervisningen så väl genom försvårande af föreläsningstimmarnes ordnande som ock genom saknad af lämpliga lokaler för sådana vetenskapliga öfningar, hvilka i nutidens universitetslif blefve allt mer och mer oombärliga. Vidare funnes för examina jemte dertill hörande skriftliga prof icke andra rum tillgängliga än Konsistoriets sessions- och kanslirum, hvilka dertill ej vore synnerligt lämpliga och icke sällan samtidigt behöfdes för sina egentliga ändamål. Likaledes saknade fakulteterna lokaler för sina sammanträden och för handlingars förvarande m. m. Universitetets festsal, belägen i nedersta våningen af bibliotekshuset, vore föga rymlig, mörk och kall samt icke egnad att göra något festligt intryck. Det trånga kanslirummet, som tillika måste göra tjänst såsom rektors mottagningsrum, saknade rymlig tambur, hvilket så väl vid inskrifningar som andra tillfällen medförde olägenhet, hvartill komme att utrymme så godt som alldeles saknades för universitetets konstsamling.

Det för den föreslagna nybyggnaden, enligt därför utarbetade ritningar, uppgjorda kostnadsförslag uppgick enligt skrifvelsen bifogad uträkning till ..... kronor 405,384: 67.

Härtill skulle komma enligt utredning, lemnad af det mindre Konsistoriet, ytterligare följande belopp:

Inlösen af byggnadstomt i den botaniska trädgårdens sydvestra hörn	»	40,000: —
Ritning, kostnadsförslag och arkitektens tillsyn vid byggnadens uppförande	»	11,500: —
Den yttre platsens ordnande, efter afdrag för de materialier, som vunnes vid nedrifvande af byggnader samt muren kring botaniska trädgården	»	10,000: —

Transport kronor 466,884: 67.

Transport kronor 466,884: 67.

Gymnastikattiralj, möblering och annan inredning, approximativt 10—12 procent af byggnadens	»	50,000: —
totalkostnad		
	Summa kronor	516,884: 67.

Att med universitetets egna medel bestrida någon väsentligare del af denna kostnad vore icke tänkbart, enär universitetets stat icke utvisade något nämnvärdt öfverskott af inkomster utöfver utgifter. Emellertid hade i följd af de senare årens höga spanmålspris någon besparing uppstått i akademiekassans tillgångar, så att omkring 20,000 kronor derifrån skulle kunna för ett så viktigt ändamål tillskjutas. Deremot vågade Konsistoriet icke tillstyrka, att någon del af reservfonden, hvars behållning under år 1874 till och med nedgått, härför toges i anspråk. De behof, som vore afsedda att från denna fond fyllas, återkomme nemligen ständigt och kunde icke utan högsta skada för universitetets utveckling lemnas utan afseende. Men utom ofvannämnda belopp, hvilket från akademiekassan kunde tillskjutas, finnes tillgängliga de medel, som af Riksdagen år 1872 anslogos till uppförande af gymnastiklokal, hvilka medel kunde användas till den nya universitetsbyggnaden, i hvilken gymnastiklokal, såsom föreslagits, borde ingå såsom väsentlig del. Det sammanlagda belopp, hvaröfver universitetet kunde förfoga, öfverstege således icke 50,000 kronor.

Sedan Eders Kongl. Maj:t anmodat Kanslersembetet, som afgifvit yttrande öfver det större Konsistoriets ifrågavarande framställning, att, efter det ritningarne till universitetsbyggnaderna blifvit omarbetade, dervid borde iakttagas att gymnastiklokalen förlades till en särskild byggnad, samt att möjliga besparingar i anläggningskostnaden vidtoges, efter vederbörandes hörande inkomma med nytt utlåtande; så, och efter det Kanslersembetet remitterat ärendet till Konsistoriet med anmodan att, sedan ritningarne blifvit på ofvan omförmälda sätt omarbetade, utlåtande till Kanslersembetet afgifva, hade Konsistoriet i skrifvelse till Kanslersembetet den 21 December 1875, jemte anmälan, att de af Öfverintendentsemetet mot byggnadens yttre gjorda anmärkningar blifvit vid ritningarnes omarbetande beaktade, i öfrigt hemställt, att den ursprungliga planen måtte varda i nåder faststæld. Uti härefter den 7 Januari 1876 afgifvet underdånigt yttrande anförde Kanslersembetet, bland annat, att, *hvad sjelfva hufvudfrågan anginge, Kanslersembetet ansåge behofvet af en ny universitetsbyggnad, innehållande sunda och för det ständigt växande antalet studerande tillräckligt rymliga lärosalar, så trängande, att dess fyl-*

lande vore särdeles önskvärdt, äfven om anskaffandet af gymnastiklokal måste någon tid uppskjutas. Skulle Eders Kongl. Maj:t finna den angående nämnda lokal gjorda anmärkningen förtjena afseende, hemställde Kanslersembetet derföre underdånigst, att Eders Kongl. Maj:t tacktes i nåder anbefalla det till gymnastik afsedda rummets användande till annat universitetsbehof, men i öfrigt bifalla Konsistoriets underdåniga hemställan, i hvilket fall dock borde iakttagas, att det af Riksdagen till gymnastikbyggnad anslagna belopp med derå upplupen ränta oförtryckt bibehölles för sitt ändamål, och det för universitetsbyggnaden erforderliga anslag med motsvarande summa ökades.

Under det frågan om ny universitetsbyggnad sålunda bereddes, besökte 1875 års statsrevisorer Lund och yttrade angående sina der anställda undersökningar bland annat följande:

»Vid besök i Lund hafva revisorerne jemväl tagit kännedom om samtliga de till universitet hörande institutioner, och hafva revisorerne dervid ej funnit något att i afseende å byggnadernas underhåll eller samlingarnes vård anmärka, hvaremot, och i anseende till det särdeles knappa utrymmet i universitetets såväl lärosalar som större delen af dess öfriga lokaler, revisorerne ansett sig böra uttala det omdöme, att dessa lokaler icke numera kunna anses motsvara de med dem afsedda ändamål».

Genom hvad sålunda förekommit har behofvet af den ifrågasatta nya universitetsbyggnaden i Lund syntts vara på tillfyllestgörande sätt ådagalagdt; och då Riksdagen anvisat ett ej obetydligt belopp för uppförande af en dylik byggnad i Upsala, har Riksdagen jemväl funnit sig manad att bevilja ett anslag till en ny universitetsbyggnad för det sydsvenska universitetet.

Med skrifvelse den 19 nästlidne April har Herr Statsrådet och Chefen för Ecklesiastik-departementet, enligt Eders Kongl. Maj:ts nådiga befallning, till vederbörande Utskott öfverlemnadt samtliga i detta ärende till nämnda Departement ingifna handlingar, och har deraf inhemtats, att det större Akademiska Konsistoriet i Lund uti skrifvelse den 14 i nyss nämnda månad anfört, bland annat, att Konsistoriet icke ansåge gymnastikinrättningens inrymmande i universitetshuset vara lämpligare än dess förläggande i en särskild byggnad och att Konsistoriet alltså högligen önskade, att anslag beviljades till en sådan byggnad, hvarigenom, med uteslutande af gymnastiklokal, öfriga i det afgifna förslaget afsedda behof kunde tillgodoses. Konsistoriet hade i sådant hänseende låtit uppgöra ett skrifvelsen bilagdt kostnadsförslag, deraf visade sig att, om festsalen förlades till den enligt förra planen för gymnastikinrättningen afsedda plats, hvarigenom en minskning i byggnadens höjd i midtelpar-

tiet skulle åstadkommas, samt derjemte några förenklingar i arkitektoniskt afseende vidtoges, en besparing af 25,000 kronor skulle kunna erhållas. Då emellertid det af Riksdagen till en gymnastiklokal beviljade anslag af 24,000 kronor, jemte räntor uppgående till 27,511 kronor 5 öre, tagits i beräkning för fyllande af den för byggnaden erforderliga totalkostnad, 516,884 kronor 67 öre, skulle i sjelfva verket genom berörda besparingar icke någon nedsättning kunna åvägabringas i det för universitetsbyggnaden ifrågasatta statsanslaget, 475,000 kronor.

Konsistoriet hade dock, under åberopande af en skrifvelsen jemväl bilagd promemoria, meddelat, att ytterligare besparingar skulle kunna åstadkommas, bland annat, dels genom minskning i planeringskostnaden, dels genom uppskof med inrättandet af den för biblioteket beräknade, i kostnadsförslaget upptagna värmeledning; hvadan Konsistoriet ansåge, att en universitetsbyggnad, hvarigenom lärosätets behof af samlingssal, erforderliga föreläsningssalar och sessionsrum för fakulteterna tillgodosåges, skulle kunna uppföras, om ett statsanslag af 450,000 kronor erhöles.

På grund af hvad sålunda förekommit och anförts, har Riksdagen till uppförande af nytt universitetshus i Lund beviljat ett anslag af 450,000 kronor samt deraf anvisat ett belopp af 100,000 kronor att utgå under år 1878, med vilkor att utan vidare anslag af statsmedel universitetets behof af en större samlingssal för lärare och lärjungar, erforderliga föreläsningssalar och samlingsrum för fakulteterna må blifva tillgodosedt.

37:o. Sedan senast församlade Riksdag till *utvidgning och tillbyggnad af de kemiska laboratorierna* vid universitetet i Lund beviljat 95,300 kronor och deraf till utgående under innevarande år anvisat 42,000 kronor, har, i öfverensstämmelse med hvad Eders Kongl. Maj:t nu föreslagit, Riksdagen till utgående under år 1878 på extra stat anvisat återstoden af det sålunda beviljade anslaget med 53,300 kronor.

38:o. Eders Kongl. Maj:t har vidare föreslagit Riksdagen att till erforderliga kompletteringsarbeten å den nya biblioteksbyggnaden i Humlegården anvisa ett extra anslag af 39,600 kronor.

På sätt af statsrådsprotokollet inhemtats, hade Kongl. bibliotekarien uti skrifvelse den 29 September 1876, jemte anmälan, att af de hittills beviljade anslagen till Kongl. bibliotekets nya byggnad, sedan alla kontraherade arbeten blifvit fullbordade och betalda, funnes odisponerade endast omkring 8,000 kronor, men att denna summa icke vore tillräcklig för utförande af de arbeten, hufvudsakligen för inredningen, hvilka ännu

erfordrades för byggnadens försättande i det fullständiga skick, att inflyttning der kunde ske, och med öfverlemnande af ett utaf arbetschefen för ifrågavarande byggnad upprättadt kostnadsförslag öfver de återstående arbetena, slutande å en summa af 76,000 kronor, i underdånighet hemställt, det Eders Kongl. Maj:t måtte tackas hos Riksdagen göra nådig framställning om anvisande af ett denna summa motsvarande anslag, att för ändamålet utgå under innevarande år.

I den af arbetschefen vid nämnda kostnadsförslag lemnade redogörelse för särskilda förhållanden vid detta omfattande byggnadsföretag framhölls, enligt hvad i statsrådsprotokollet vidare är meddeladt, bland annat, dels att det icke varit möjligt att på förhand noggrant beräkna kostnaden för alla de arbeten, hvilka icke kunnat verkställas på entreprenad och som vid en byggnad af så ovanlig konstruktion varit flera än vid byggnader i allmänhet, dels ock att åtskilliga arbeten, för hvilka medel nu saknades, icke från början varit förutsedda, utan först efteråt funnits oundgängliga eller synnerligen ändamålsenliga.

Vid ärendets föredragning inför Eders Kongl. Maj:t hade Departementschefen tillstyrkt Eders Kongl. Maj:ts nådiga medverkan till beredande af medel för ifrågavarande byggnadsföretags snara afslutande, dock att de därför nu ifrågaställda arbeten måtte inskränkas till det nödvändigaste. Efter sorgfällig pröfning af det ingifna kostnadsförslaget, som, enligt hvad Öfverintendents-embetet i afgifvet utlåtande anförde, skulle kunna jemkas till ..... kr. 51,543: 61, syntes äfven följande utgiftsposter kunna derifrån afdragas:

1,730 qv.-fot glasväggar för åstadkommande af från hvarandra skilda arbetsrum	kr. 2,595: —
1,650 qv. fot stenvägg till dito	» 990: —
ordnande af platsen omkring byggnaden	» 2,032: 61
4 skåp af jernplåt	» 1,200: —
2,560 qv.-fot skåp af furu	» 5,120: —
	<hr/> 11,937: 61

hvarrefter återstode en kostnadssumma af kronor 39,606: —

I sammanhang med förevarande anslagsbegäran har Riksdagen till behandling förehaft ett inom Riksdagen väckt förslag, att det för omfördälda ändamål åskade anslaget måtte, med ett till 76,000 kronor förhöjdt belopp, beviljas att utgå under innevarande år.

Till stöd för framställningen derom, att Riksdagen skulle bevilja ett så betydligt högre belopp än det af Eders Kongl. Maj:t föreslagna, har bland annat anförts, att, då Öfverintendents-embetet yttrat, att det af Kongl. bibliotekarien såsom behöfligt ansedda beloppet skulle kunna

nedsättas till 51,543 kronor, hade Embetet härmed endast afsett, att de arbeten eller en större del af dem, som skulle med det sålunda afdragna beloppet, 24,457 kronor, bekostas, kunde tills vidare anstå, och att alltså derigenom ej skulle vinnas en besparing utan endast ett uppskof med en utgift. I fråga vidare om den af Eders Kongl. Maj:t vidtagna ytterligare nedsättning med 11,937 kronor, har en utförlig granskning meddelats rörande behovet af de arbeten, som till följd af sådan nedsättning skulle blifva utförda, samt på grund af denna granskning anförts, att jemväl genom sistnämnda nedsättning endast skulle vinnas ett tillfälligt uppskof med utgifter, som i allt fall blefve nödvändiga.

Vid granskning af de i omförmälda, af arbetschefen uppgjorda, kostnadsförslag upptagna särskilda utgiftsposter, har Riksdagen icke kunnat undgå att finna de arbeten, som dermed afses, vara af beskaffenhet att inom en ej aflägsen framtid böra verkställas, för att den ifrågavarande byggnaden skall kunna motsvara sitt ändamål. Vid sådant förhållande och då det synts vida lämpligare och med god ordning mer öfverensstämmande, att nu bevilja hela det belopp, som för byggnadens fullbordande verkligen erfordras, än att en del medel måhända skulle komma att, på sätt förutsatt blifvit, tagas antingen från byggnadsanslaget under Sjunde hufvudtiteln eller från Ecklesiastikdepartementets expensmedelsanslag, har Riksdagen ansett sig böra i hufvudsak biträda det inom Riksdagen väckta förslaget. Dock har beloppet synts kunna nedsättas med 2,000 kronor, när anvisandet af medel för de fem jerntrappor, hvilka, enligt meranämnda kostnadsförslag, vore afsedda att för denna summa anskaffas, ej ansetts vara af oundgängligt behof påkalladt, då redan nu flere särskilda trappuppgångar äro inom byggnaden anbragta. Vidare, och när ej ringa vikt ligger deruppå att bibliotekets förflyttning till dess nya lokal må kunna snarast möjligt försiggå, har framställningen derom, att omförmälda anslag, hvilket alltså skulle komma att uppgå till 74,000 kronor, måtte redan under innevarande år blifva disponibelt, synts Riksdagen förtjena afseende.

Riksdagen har emellertid icke kunnat underlåta att vid detta tillfälle framhålla olämpligheten deraf, att, på sätt i fråga om denna byggnad skett, icke alla för byggnadens fullbordande och dermed sammanhang egande arbetens utförande erforderliga kostnader blifvit framlagda till Riksdagens bedömande, då fråga om byggnadens uppförande först väcktes. Förutom det belopp af 480,238 kronor, som vid 1870 års riksdag beviljades för grundläggning och konstruktion af den nya biblioteksbyggnaden, har anvisats vid 1873 års riksdag 55,420 kronor för anbringande deri af uppvärmningsapparat samt vatten- och aflöpsledningar,

samt vid 1874 års riksdag 313,600 kronor till byggnadens inredning, hvarförutom af sistlidne Riksdag beviljades ytterligare 40,000 kronor till möbler och annan lös inredning samt för bibliotekets flyttning; och äro nu, på sätt ofvan blifvit visadt, ytterligare 74,000 kronor erforderliga. Enligt Riksdagens åsigt ligger det mycken makt uppå att för framtiden ett annat förfaringssätt följes, så att Riksdagen må blifva satt i tillfälle att redan från början fullständigt känna hela vidden af de förpligtelser, den påtager sig genom bifalls lemnande till förslag om nybyggnad för statens räkning.

Sådana som omständigheterna emellertid nu äro och då det, på sätt redan blifvit anført, i allt fall synts vara nödvändigt, att de nu ifrågasatta kostnaderna varda betäckta, har Riksdagen till erforderliga kompletteringsarbeten å den nya biblioteksbyggnaden i Humlegården anvisat på extra stat för år 1878 ett belopp af 74,000 kronor, med Eders Kongl. Maj:t lemnad rätt att, derest så finnes behöfligt, beloppet redan under innevarande år förskottsvis utbetala.

39:o. För påskyndande af katalogiseringen af Kongl. bibliotekets nuvarande bokförråd har Eders Kongl. Maj:t äskat ett extra anslag af 3,000 kronor.

På sätt statsrådsprotokollet gifvit vid handen, är denna nådiga framställning föranledd deraf, att den för afgifvande af förslag i fråga om de förvaltande verkens löneförhållanden tillsatta komité uti aflåtet betänkande angående Kongl. Biblioteket förmålt, att med anledning deraf att bibliotekets nuvarande bokförråd endast vore till en mindre del på ändamålsenligt sätt katalogiseradt, och angeläget vore, att denna brist blefve skyndsamt afhulpen, komiterade ansåge ett extra anslag, hvars belopp dock ej af komiterade föreslagits, böra anvisas till bekostande af bibliotekets nuvarande bokförråds fullständiga katalogisering, för så vidt detta arbete icke kunde med de af komiterade föreslagna arbetskrafter utföras.

Då emellertid Kongl. Bibliotekets tjenstemannapersonal, enligt hvad här ofvan är vordet meddeladt, blir i väsentlig mån tillökad mot hvad för närvarande är förhållandet, samt i betraktande särskildt deraf, att det erforderliga arbetet för katalogiseringen bör kunna i det närmaste fullgöras af de extra ordinarie tjenstemän, för hvilkas aflönande betydliga medel blifvit anslagna, har det för ifrågavarande ändamål äskade beloppet, 3,000 kronor, icke blifvit af Riksdagen beviljadt.

40:o. Under åberopande af de skäl, som vid föregående riksdagar blifvit anförda i fråga om anslag till *resestipendier åt lärare i främmande*

lefvande språk vid elementarläroverken, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att äfven för år 1878 bevilja ett extra anslag af 6,000 kronor att af Eders Kongl. Maj:t disponeras till stipendier åt lärare vid nämnda läroverk för att i utlandet studera tyska, franska och engelska språken, och har Riksdagen det äskade anslagsbeloppet beviljat.

41:o. Vidare har Riksdagen, för fortsatt tillämpning af den genom Kongl. kungörelsen den 16 Juni 1875 vidtagna anordning för *praktisk utbildning af blifvande elementarlärare*, anvisat för 1878 till Eders Kongl. Maj:ts disposition samma belopp, som vid de tre senaste riksdagarne för ändamålet beviljats, eller 15,000 kronor, att såsom extra anslag utgå.

42:o. Med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda nådiga framställning har Riksdagen till understöd åt *högre skolor för kvinnlig ungdom* anvisat ett extra anslag för år 1878 till samma belopp, som det för innevarande år beviljade, eller 40,000 kronor, att under enahanda vilkor af Eders Kongl. Maj:t disponeras.

43:o. Sedan Riksdagen, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts nådiga framställning, för uppförande af *byggnad åt folkskolelärarinne-seminarium* i Stockholm beviljat ett anslag af 68,000 kronor och deraf till utgående under år 1877 på extra stat anvisat 50,000 kronor, samt Eders Kongl. Maj:t ställt sistnämnda belopp till Stockholms stads konsistorii disposition för byggnadsarbetets påbörjande, har Eders Kongl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att anvisa återstoden af det beviljade anslaget, eller 18,000 kronor, att under år 1878 för det ifrågavarande ändamålet utgå; och har Riksdagen det äskade anslagsbeloppet på extra stat anvisat.

44:o. Vidare har Eders Kongl. Maj:t till förändring och tillbyggnad å den till *lärarinneseminariet i Kalmar* upplåtna lokal äskat ett extra anslag för år 1878 af 34,000 kronor; varande äfven detta belopp af Riksdagen beviljad.

45:o. På sätt Eders Kongl. Maj:t föreslagit, har Riksdagen till understöd åt sådana *församlingar*, som ej förmå till erforderligt belopp aflöna sina *folkskolelärare*, för år 1878 anvisat ett extra anslag af 20,000 kronor.

46:o. Vid de tre senaste riksdagarne har, i enlighet med Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställningar, ett anslag på extra stat af 1,500 kronor beviljats för utarbetande af *landskaps- och länskartor*, hufvudsakligen

vudsakligen för folkskolornas behof, och har Eders Kongl. Maj:t nu för fortsättande af detta arbete äfven för nästkommande år äskat ett extra anslag till nyssnämnda belopp.

Med bifall till denna nådiga framställning har Riksdagen till utarbetande af geografiska kartor för folkundervisningens behof anvisat för år 1878 ett extra anslag af 1,500 kronor.

47:o. Till bestridande af de för uppehållande af undervisningen vid *Slöjdskolan i Stockholm* nödiga utgifter har Eders Kongl. Maj:t utöfver det på ordinarie stat uppförda belopp, 15,000 kronor, äskat ytterligare ett extra anslag för år 1878 å 62,400 kronor.

För ifrågavarande ändamål är för innevarande år beviljadt på extra stat ett belopp af 60,400 kronor. Den härvid föreslagna förhöjningen af 2,000 kronor är, enligt hvad statsrådsprotokollet gifvit vid handen, erforderlig för tillökning i de till aflöning af biträdande lärare och till lyshållning afsedda belopp.

Vid föredragning inför Eders Kongl. Maj:t af förevarande anslagsfråga har Departementschefen bland annat yttrat, att, då de från vederbörande infordrade utlåtanden angående det af komiterade för den tekniska undervisningens ordnande afgifna förslag till organisation af Slöjdskolan ännu ej till Eders Kongl. Maj:t inkommit, anledning för närvarande saknades att föreslå andra ändringar i de för skolan utgående anslag än dem, som vore nödvändiga för bestridande af de löpande utgifterna under år 1878. Häraf har Riksdagen ansett sig kunna draga den slutsats, att en förändring i organisationen af ifrågavarande läroverk inom kort tid är att förvänta, och vid sådant förhållande har Riksdagen funnit sig böra bevilja de medel, som Eders Kongl. Maj:t ansett erforderliga för att skolans verksamhet under tiden skall kunna behörigen fortgå.

Riksdagen har alltså till bestridande af de för uppehållande af undervisningen vid slöjdskolan i Stockholm erforderliga utgifter för år 1878 på extra stat anvisat 62,400 kronor.

48:o. Till uppehållande af undervisningen vid *Farmaceutiska institutet* under år 1878 har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda nådiga framställning, för samma år på extra stat anvisat ett belopp af 7,575 kronor.

49:o. Sedan Riksdagen, i enlighet med Eders Kongl. Maj:ts nådiga proposition, beviljat ett anslag af 498,324 kronor till uppförande af *nya byggnader för Veterinärinstitutet* i Stockholm samt deraf anvisat 200,000 kronor för år 1876 och 160,000 kronor för år 1877, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att till nämnda byggnadsarbetens fortsättning och afslutande anvisa för år 1878 det återstående beloppet af i fråga varande anslag, eller 138,324 kronor; och har Riksdagen det äskade anslagsbeloppet på extra stat anvisat.

50:o. Sedan Riksdagen, på Eders Kongl. Maj:ts nådiga framställningar, till genomförande af en förändrad organisation af *Veterinärinrättningen i Skara*, beviljat för hvartera af åren 1876 och 1877 ett extra anslag af 12,900 kronor, har Eders Kongl. Maj:t nu äskat anvisande af enahanda belopp; och har Riksdagen detta belopp 12,900 kronor på extra stat för år 1878 anvisat.

51:o. I öfverensstämmelse med hvad Eders Kongl. Maj:t föreslagit har Riksdagen på extra stat för år 1878 anvisat till *arfvoden åt vetenskapligt bildade biträden* vid ordnandet och vården af de under Vitterhets-, Historie- och Antiqvitetsakademiens inseende ställda samlingar samt till aflöning åt *vaktbetjening* vid samlingarnes offentliga förevisning 2,300 kronor;

till undersökning och beskrifning af *fäderneslandets fornlemningar* m. m. 3,200 kronor; och

till utgifvande af *planschverk* öfver fornsaker och andra märkvärdiga föremål i statens historiska museum och öfver svenska sigill från medeltiden 2,000 kronor.

52:o. På sätt Eders Kongl. Maj:t vidare föreslagit har Riksdagen såsom bidrag till bestridande af utgifterna för *inredningsarbeten och inventarier i Musikaliska akademins nya byggnad* anvisat på extra stat för år 1878 ett anslag af 25,000 kronor.

53:o. På grund af hvad i statsrådsprotokollet blifvit i ämnet anfördt, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för inrättande under år 1878 af en *läroanstalt för öfveråriga döfstumme*, till en början beräknad för 30 elever, på extra stat för samma år uppföra ett anslag af 10,000 kronor; och har Riksdagen denna nådiga framställning bifallit.

54:o. I öfverensstämmelse med hvad Eders Kongl. Maj:t föreslagit, har Riksdagen till *hospitalsbyggnader* anvisat för år 1878 till Eders Kongl. Maj:ts disposition ett extra anslag af 300,000 kronor, med rättighet att för ett följande års arbeten använda hvad som vid 1878 års utgång kan finnas å anslaget besparadt.

55:o. Vidare har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl Maj:ts derom framställda förslag, för år 1878 på extra stat anvisat:

till understöd åt den vid Mariestad inrättade *vårdanstalt* för *sinnesslöa barn* 5,000 kronor, med vilkor att fyra frielever der fortfarande vårdas;

till föreningen i Stockholm för *sinnesslöa barns vård* 5,000 kronor, med vilkor att minst tjugu elever och af dem sex afgiftsfritt vid föreningens uppfostringsanstalt vårdas och undervisas; samt

till *idiothemmet* i Gefle 1,500 kronor, med vilkor att minst femton elever derstädes vårdas och undervisas.

56:o. I likhet med hvad förut egt rum och på sätt Eders Kongl. Maj:t föreslagit, har Riksdagen äfven till understöd åt det i Jerfsö socken af Helsingland inrättade *sjukhem för spetälska* på extra stat för år 1878 anvisat 7,500 kronor, under vilkor att 4,000 kronor dessutom för ändamålet af landstinget anvisas för samma år, och att spetälska sjuka äfven från andra län än Gefleborgs varda till vård å anstalten emottagna, så långt utrymmet derstädes sådant kan medgifva.

57:o. Sedan senast församlade Riksdag, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts nådiga framställning i ämnet, för verkställande af *restauration utaf domkyrkan i Linköping* beviljat ett anslag af 68,500 kronor och deraf till utgående under innevarande år på extra stat anvisat 8,000 kronor, har Eders Kongl. Maj:t nu, på det arbetet måtte obehindradt kunna fortgå, äskat att af det sålunda beviljade anslaget ett belopp af likaledes 8,000 kronor måtte till utgående under år 1878 anvisas; och har Riksdagen detta anslagsbelopp på extra stat uppfört.

58:o. I öfverensstämmelse med hvad Eders Kongl. Maj:t föreslagit har Riksdagen vidare på extra stat för år 1878 anvisat:

till beredande af *religionsvård* åt *svenske sjömän i utländska hamnar* samt åt *andre derstädes sig uppehållande landsmän* 8,000 kronor;

till *Svenska fornskriftssällskapet* 2,000 kronor, att utgå under förut stadgade vilkor;

för tillsyn och vård af Lifrustkammarens samlingar 600 kronor;
för fortsättandet af de naturhistoriska och arkeologiska undersökningarna på Björkö 5,000 kronor, att utgå på sätt och under vilkor som förut blifvit bestämdt;
till förvarande och vårdande af den skandinavisk-etnografiska samlingen i Stockholm 7,500 kronor och
till Vetenskaps-akademiens disposition, för fortsättning af de zoologiska och fysikaliska undersökningarna af de Sverige omgifvande haf ett belopp af 5,000 kronor.

59:o. Sedan i den vid Statskontorets underdåniga berättelse om statsverkets tillstånd och förvaltning fogade uppgift å utbetalda förskott, hvilka borde i vanlig ordning till godtgörande hos Riksdagen anmälas, upptagits, bland annat, *förskjuten aflöning till nämnderna för reglering af presterskapets aflöning* inom vissa län, tillhopa 937 kronor 49 öre, och Statskontoret tillika i underdånig skrifvelse den 15 Mars 1876 hemställt, bland annat, om nådig föreskrift, huru dels den enligt Kongl. brefvet den 25 September 1874 af Statskontoret med 1,416 kronor 54 öre *förskjutna resekostnads- och traktamentsersättning till ordförande och ledamöter i den komité*, som i anledning af Riksdagens i underdånig skrifvelse den 19 Maj 1874 gjorda framställning blifvit tillsatt för utarbetande af reglemente för *folkskolelärares enke- och pupillkassa*, dels de enligt Kongl. brefvet den 25 Mars 1875 likaledes *förskjutna arfvoden till komiténs sekreterare* med flere, samt *trycknings- och andra kostnader*, tillsammans 1,567 kronor 59 öre, skulle Statskontoret godtgöras, har Eders Kongl. Maj:t för beredande af godtgörelse åt Statskontoret i berörda hänseenden af Riksdagen äskat ett extra anslag för år 1878 af 3,921 kronor 62 öre; och har Riksdagen detta anslagsbelopp beviljat.

Riksdagen framhärdar etc.

Stockholm den 24 Maj 1877.

Bil. Litt. A.**Aflönings-stat för Riksarkivet.**

	Lön. Kronor.	Tjenstgö- ringspen- ningar. Kronor.	Summa. Kronor.	
Riksarkivets chef	5,000	2,500	7,500	
1 tjensteman i andra lönegraden	3,000	1,500	4,500	} Efter 5 år kan lönen hö- jas med 500 kronor och efter 10 år med ytterli- gare 500 kronor.
2 " "	6,000	3,000	9,000	
1 tjensteman i första lönegraden	1,800	1,200	3,000	
2 " "	3,600	2,400	6,000	
Till vikariatsersättning, arfvoden åt extra biträden m. m.	—	—	6,000	
1 förste vaktmästare	800	300	1,100	
1 vaktmästare	500	300	800	} Efter 5 år kan lönen hö- jas med 100 kronor.
Summa			37,900	
Då härtill kommer det vid 1867 års riksdag bevil- jade årliga anslag till inköp af inhemska tryckta arbeten			600	
Uppgår således Riksarkivets hela anslag till			38,500	

Bil. Litt. B.**Stat för Kongl. Biblioteket.**

	Lön. Kronor.	Tjenstgö- ringspen- ningar. Kronor.	Summa. Kronor.	
Bibliotekets chef.....	4,400	2,000	6,400	Efter 5 år kan lönen hö- ljas med 600 kronor.
1 tjänsteman i andra lönegraden	3,000	1,500	4,500	
1 " "	3,000	1,500	4,500	Efter 5 år kan lönen hö- ljas med 500 kronor och efter 10 år med ytterli- gare 500 kronor.
1 tjänsteman i första lönegraden	1,800	1,200	3,000	
3 " "	5,400	3,600	9,000	
Till vikariatsersättning samt arf- voden och flitpenningar åt extra biträden m. m.	—	—	6,000	
1 förste vaktmästare	800	300	1,100	
1 vaktmästare	500	300	800	Efter 5 år kan lönen hö- ljas med 100 kronor.
3 " "	1,500	900	2,400	
Sgr			37,700	
Till böckers inköp och inbindning ..			18,000	
Summa			55,700	

*Bil. Litt. C.***Förteckning å dyrtidstillägg under Åttonde hufvudtiteln.**

	Nuvarande afföring.	Dyrtids- tillägg.	Summa.
<i>Nationalmuseum.</i>			
Intendenten	2,500 —	500 —	3,000 —
1 amanuens	1,500 —	300 —	1,800 —
1 d:o	1,500 —	300 —	1,800 —
Sgr	—	1,100 —	—
<i>Domkapitlens expeditioner.</i>			
Löneförbättring åt konsistoriinotarier och konsistoriiamanuenser	18,580 —	3,716 —	22,296 —
<i>Slöjdskolan i Stockholm.</i>			
Föreståndaren	5,000 —	1,000 —	6,000 —
Bibliotekarien och materialförvaltaren	1,200 —	240 —	1,440 —
Matrikelföraren	1,400 —	280 —	1,680 —
Sekreteraren ...	400 —	80 —	480 —
1 öfverlärare ..	2,300 —	460 —	2,760 —
1 d:o	2,300 —	460 —	2,760 —
1 d:o	2,200 —	440 —	2,640 —
1 d:o	2,000 —	400 —	2,400 —
1 d:o	1,600 —	320 —	1,920 —
1 d:o	1,500 —	300 —	1,800 —
1 d:o	1,400 —	280 —	1,680 —
1 d:o	1,300 —	260 —	1,560 —
1 d:o	1,100 —	220 —	1,320 —
Transport	—	4,740 —	—

	Nuvarande aflöning.	Dyrtids- tillägg.	Summa.
Transport	—	4,740	—
1 öfverlärare.....	1,000	200	1,200
1 d:o	900	180	1,080
1 d:o	800	160	960
1 d:o	700	140	840
17 underlärare med aflöning lägst 150 och högst 550 kronor	6,400	1,280	7,680
Biträdande lärare	8,000	1,600	9,600
Undervisning i varukännedom	800	160	960
Undervisningens förstärkande i ordinarie ämnen	500	100	600
Undervisning i extra ämnen och allmänna före- drag	3,850	770	4,620
1 maskinist	1,000	200	1,200
2 portvakter	400	80	480
Vård och skötsel af värmeledningen samt ven- tilationsapparaten	600	120	720
Sgr	—	9,730	—
<i>Gymnastiska centralinstitutet.</i>			
1 öfverlärare.....	4,000	800	4,800
1 d:o	4,000	800	4,800
1 d:o	3,000	600	3,600
1 lärare	2,200	440	2,640
1 d:o	2,000	400	2,400
1 d:o	1,800	360	2,160
1 lärarinna	1,000	200	1,200
1 d:o	800	160	960
1 sekreterare	750	150	900
Sgr	—	3,910	—
<i>Provincialläkarne.</i>			
1 provincialläkare.....	2,000	400	2,400
26 d:o	52,000	10,400	62,400
1 d:o	1,500	300	1,800
111 d:o	166,500	33,300	199,800
Sgr	—	44,400	—

	Nuvarande afföning.	Dyrtids- tillägg.	Summa.
<i>Undervisningsanstalt för barnmorskor.</i>			
Stockholms undervisningsanstalt:			
1 adjunkt	300 —	60 —	360 —
1 biträdande lärare	1,000 —	200 —	1,200 —
1 förestånderska	250 —	50 —	300 —
1 instruktionsbarnmorska	600 —	120 —	720 —
Barnmorskeläraren	3,000 —	600 —	3,600 —
Göteborgs undervisningsanstalt:			
1 barnmorskelärare	1,500 —	300 —	1,800 —
1 förestånderska	450 —	90 —	540 —
1 biträdande lärare	1,000 —	200 —	1,200 —
Sgr	—	1,620 —	—
<i>Veterinärinstitutet i Stockholm.</i>			
1 professor	4,500 —	900 —	5,400 —
1 d:o	4,500 —	900 —	5,400 —
1 d:o	4,000 —	800 —	4,800 —
1 d:o	4,000 —	800 —	4,800 —
1 lektor	3,000 —	600 —	3,600 —
1 adjunkt	1,500 —	300 —	1,800 —
1 instruktionssmed	1,500 —	300 —	1,800 —
1 kamererare	1,000 —	200 —	1,200 —
Sgr	—	4,800 —	—
<i>Akademien för de fria konsterna.</i>			
1 sekreterare	800 —	160 —	960 —
1 amanuens	400 —	80 —	480 —
1 skattmästare	300 —	60 —	360 —
Akademiens läroverk:			
1 direktör	1,100 —	220 —	1,320 —
1 professor å den manliga afdelningen	1,450 —	290 —	1,740 —
1 d:o d:o	1,450 —	290 —	1,740 —
1 d:o d:o	1,100 —	220 —	1,320 —
Transport	—	1,320 —	—

			Nuvarande afföring.	Dyrtids- tillägg.	Summa.
Transport			—	1,320	—
2 professorer å den manliga afdelningen			2,200	440	2,640
1 d:o	d:o		800	160	960
1 d:o	d:o		600	120	720
1 lärare å den manliga afdelningen			700	140	840
2 d:o	d:o		1,400	280	1,680
1 d:o	d:o		600	120	720
1 d:o	d:o		600	120	720
1 d:o	d:o		500	100	600
1 d:o	d:o		1,600	320	1,920
1 d:o	d:o		1,600	320	1,920
1 d:o	d:o		1,100	220	1,320
Arfvode för föreläsningar i konstens historia och litteratur			600	120	720
1 professor å den qvinliga afdelningen			650	130	780
1 d:o	d:o		650	130	780
1 d:o	d:o		500	100	600
1 d:o	d:o		500	100	600
1 d:o	d:o		400	80	480
1 d:o	d:o		300	60	360
1 lärare å den qvinliga afdelningen			300	60	360
1 d:o	d:o		300	60	360
Sgr			—	4,500	—

Bil. Litt. D.

Bil.

Riksstatens

Ecklesiastik-departementet.

Departementschefen		
Departementets expedition		
Riksarkivet:		
Nuvarande anslag	21,340: —	
Tillkommer: För nya lönestatens tillämpning	17,160: —	
Kongl. Biblioteket:		
Nuvarande anslag	28,150: —	
Tillkommer: För nya lönestatens tillämpning	21,550: —	
Tillökning i anslaget för böckers inköp och inbindning	6,000: —	27,550: —
Nationalmuseum (deraf 9,000 kronor <i>reservationsanslag</i>)		
Kleresistaten:		
Penningar:		
Nuvarande belopp	15,097: 58.	
Tillkommer: Prostetunna för Siljansnäs församling	15: 50.	15,113: 08
Indelt ränta etc., oförändradt enligt 1877 års rikstat		130,110: 11
Indelt tionde etc., oförändradt enligt 1877 års rikstat		315,425: 46
		Transport

	Mått.	Värde.	Transport
Oindelt spanmål: Nuvarande belopp.....	3,035: 3.	6,374: 13.	
Tillkommer: Förhöjning i förslagsvärdet från 2,10 till 2,40 kronor pr kbft.....		910: 59.	7,284: 72
Särskilda förslagsanslag för kleresiet:			
Biskopens på Gotland lön.....			3,000: —
Ät 13 konsistorii-notarier à 270 kr., högst			3,510: —
Domkapitlens expeditioner, reservationsanslag			
Lappmarks ecklesiastikverk, förslagsanslag			
Universiteten (deraf 98,700 kronor förslagsanslag):			
Penningar:			
Bestämmdt anslag: Nuvarande belopp ...	323,765: 88.		
Tillkommer: Löneförhöjning åt läraren i psykiatri vid Upsala universitet	1,000: —	324,765: 88.	
Förslagsanslag: Nuvarande belopp för tillämpning af nya lönestaten	98,700: —		
Tillkommer: Till ombildning af adjunk- turer och docentstipendier m. m.	64,000: —	162,700: —	487,465: 88
Indelt ränta etc., oförändradt enligt 1877 års riks- stat			82,363: 36
Indelt tionde etc., oförändradt enligt 1877 års riks- stat			112,381: 71
Oindelt spanmål: Nuvarande belopp.....	80: 2.	168: 42.	
Tillkommer: Förhöjning i förslagsvärdet från 2,10 till 2,40 kronor pr kbft.....		24: 06.	192: 48
			Transport

Penningar.		Förslagsanslag.								Summa.	
		Indelt ränta och ersättning för indragna räntor.		Indelt tionde och ersättning för indragna tiondeanslag.		Oindelt spanmål.					
						Mått.		Värde förslagsvis à 2 kronor 40 öre kubikf.			
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kbft.	k:r	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
202,250	—	— — —	—	— — —	—	— — —	—	— — —	—	202,250	—
15,113	08	130,110	11	315,425	46	3,035	3	7,284	72	467,933	37
6,510	—	— — —	—	— — —	—	— — —	—	— — —	—	6,510	—
10,000	—	— — —	—	— — —	—	— — —	—	— — —	—	10,000	—
22,700	—	— — —	—	— — —	—	— — —	—	— — —	—	22,700	—
487,465	88	82,363	36	112,381	71	80	2	192	48	682,403	43
744,038	96	212,473	47	427,807	17	3,115	5	7,477	20	1,391,796	80

	Transport
Karolinska mediko-kirurgiska institutet:	
Nuvarande anslag.....	102,550: —
<i>Tillkommer:</i> Löneförbättring åt e. o. professorer	7,000: —
Arfvoden åt trenne amanuenser.....	2,400: —
Elementarläroverken, <i>reservationsanslag:</i>	
Penningar: Nuvarande belopp	2,413,974: 29.
<i>Tillkommer:</i>	
För lärares uppflyttning i högre löne- grad	30,000: —
Ersättning för afkomsten af Vings pa- storat, som upphört att vara prebende till en lektorsbeställning vid Skara elementarläroverk	607: 72.
Dito för ett från staden Vimmerby hittills utgående, numera indraget aflöningsbidrag till rektor derstädes ..	60: —
För det reala elementarläroverkets i Stockholm utveckling med ytterligare 2:ne klasser	5,600: —
För läroverkets i Sundsvall utvidgning till fullständigt elementarläroverk på den reala linien	5,750: —
För läroverkets i Oskarshamn utvidg- ning från tre- till femklassigt	5,600: —
För pedagogiens i Falköping förändring till treklassigt elementarläroverk	5,400: —
För ökande af rektors vid nya elemen- tarskolan i Stockholm hyresanslag från 500 till 1,000 kronor	500: —
	Transport 53,517: 72. 2,413,974: 29.

Penningar.		Förslagsanslag.								Summa.	
		Indelt ränta och ersättning för indragna räntor		Indelt tionde och ersättning för indragna tionde- anslag.		Oindelt spanmål.					
						Mått.		Värde för- slagsvis å 2 kronor 40 öre kubikf.			
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kbft.	k:r	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
744,038	96	212,473	47	427,807	17	3,115	5	7,477	20	1,391,796	80
111,950	—	—	—	—	—	—	—	—	—	111,950	—
855,988	96	212,473	47	427,807	17	3,115	5	7,477	20	1,503,746	80

Transport 53,517: 72. 2,413,974: 29.			
För inrättande af en ny lektorsbefattning vid högre elementarläroverket i Vestervik	2,500: —		
Omföring från anslaget till »pedagogier och folkskolor», det för nyssnämnda pedagogi afsedda anslag	1,500: —		
Förhöjning af anslaget till arfvoden åt extra lärare från 90,000 till 100,000 kronor	10,000: —	67,517: 72.	2,481,492: 01
Indelt ränta etc., oförändradt enligt 1877 års riksstat			4,868: 27
Seminarium för bildande af lärarinnor			
Pedagogier och folkskolor:			
Penningar: Nuvarande belopp		64,119: 31.	
Afgår: Omföring till anslaget för »elementarläroverken», det för Falköpings pedagogi afsedda anslag	1,500: —		62,619: 31
Indelt ränta etc., oförändradt enligt 1877 års riksstat			4,219: —
Indelt tionde etc. oförändradt enligt 1877 års riksstat			4,519: 62
Oindelt spanmål: Nuvarande belopp	448: 9.	942: 69.	
Tillkommer: Förhöjning i förslagsvärdet från 2,10 till 2,40 kronor pr kbft		134: 67.	1,077: 36
Folkundervisningen:			
Seminarier för folkskolelärares bildande:			
Nuvarande anslag	202,650: —		
Tillkommer: För lärares uppflyttning i högre lönegrad	3,000: —		
För seminariernas utvidgande med en 4:de eller förberedande klass	8,550: —	214,200: —	
Transport		214,200: —	

Peningar.		Förslagsanslag.								Summa.	
		Indelt ränta och ersättning för indragna räntor.	Indelt tionde och ersättning för indragna tionde- anslag.	Oindelt spanmål.		Värde för- slagsvis å 2 kronor 40 öre kubikf.					
				Mått.							
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kbft.	k:r	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
855,988	96	212,473	47	427,807	17	3,115	5	6,477	20	1,503,746	80
2,481,492	01	4,868	27	— —	—	— —	—	— —	—	2,486,360	28
34,000	—	— —	—	— —	—	— —	—	— —	—	34,000	—
62,619	31	4,219	—	4,519	62	448	9	1,077	36	72,435	29
3,434,100	28	221,560	74	432,326	79	3,564	4	8,554	56	4,096,542	37

	Transport	214,200: —	
Stipendier för seminarieelever:			
Nuvarande belopp	55,000: —		
Tillkommer: Förhöjning	5,000: —	60,000: —	
Arfvoden och resekostnadsersättning åt folkskoleinspektörer (oförändradt)		65,000: —	
Undervisningsmateriel m. m. för folkskolorna (oförändradt)		15,000: —	
Understöd åt högre folkskolor (oförändradt)		20,000: —	
eller ett gemensamt <i>reservationsanslag</i>			374,200: —
Till befrämjande af folkundervisningen bland de i rikets nordligare trakter bosatta finnar, <i>förslagsanslag</i> (oförändradt)		12,000: —	
Lönetillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor, <i>förslagsanslag</i> :			
Nuvarande anslag	1,863,200: —		
Tillkommer: Förhöjning för småskolorna	136,800: —	2,000,000: —	
Understöd åt folkhögskolor, <i>förslagsanslag</i> (oförändradt)		30,000: —	
Understöd för aflöning af lärare vid fortsättnings-skolan, <i>förslagsanslag</i> (nytt)		30,000: —	2,072,000: —
Bidrag till aflöning af lärare i slöjd vid folkskolorna (nytt)			15,000: —
De tekniska läroverken:			
Nuvarande anslag			265,950: —
Tillkommer:			
Återstoden af erforderliga beloppet för tillämpning af nya staten för den tekniska högskolan		15,100: —	
	Transport	15,100: —	265,950: —

Peningar.		Förslagsanslag.								Summa.	
		Indelt ränta och ersättning för indragna räntor.		Indelt tionde och ersättning för indragna tionde- anslag.		Oindelt spanmål.					
						Mått.		Värde för- slagsvis å 2 kronor 40 öre kubikf.			
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kbft.	k:r	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
3,434,100	28	221,560	74	432,326	79	3,564	4	8,554	56	4,096,542	37
2,461,200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,461,200	—
5,895,300	28	221,560	74	432,326	79	3,564	4	8,554	56	6,557,742	37

	Transport	15,100: —	265,950: —
För tillämpning af ny stat för Chalmerska slöjdskolan		7,350: —	
För ordnande af undervisningen vid den tekniska afton- och söndagsskolan i Eskilstuna		1,600: —	24,050: —
Gymnastiska centralinstitutet			
Sundhetskollegium med medicinalstaten, upptagas under rubrik:			
Medicinalstyrelsen och dit hörande stater:			
Nuvarande anslagsbelopp			291,600: —
Tillkommer: För tillämpning af ny lönestat för medicinalstyrelsen			23,350: —
Barnmorske-undervisningen och barnbördshuset			
Ortopediska institutet			
Veterinärundervisningen			
Vaccinationens befrämjande:			
Nuvarande anslag			7,500: —
Tillkommer: Förhöjning, motsvarande räntan å vaccinationsfonden			200: —
Farsoters och smittosamma sjukdomars botande, <i>förslagsanslag</i>			
Svenska läkaresällskapet			
Svenska akademien			
Vetenskapsakademien			
Vitterhets-, Historie- och Antiquitetsakademien			
Akademien för de fria konsterna:			
Till aflöning m. m. (oförändradt)			40,000: —
Till utrikes resestipendier, <i>reservationsanslag</i> (oförändradt)			8,000: —
Musikaliska akademien:			
Nuvarande anslag			30,550: —
Tillkommer: För tillämpning af ny stat			14,350: —
Naturhistoriska riksmuseum			
	Transport		

Penningar.		Förslagsanslag.								Summa.	
		Indelt ränta och ersättning för indragna räntor.		Indelt tionde och ersättning för indragna tionde- anslag.		Oindelt spanmål.					
						Mått.		Värde för- slagsvis å 2 kronor 40 öre kubikf.			
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kbft.	k:r	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
5,895,300	28	221,560	74	432,326	79	3,564	4	8,554	56	6,557,742	37
290,000	—	— —	—	— —	—	— —	—	— —	—	290,000	—
29,400	—	— —	—	— —	—	— —	—	— —	—	29,400	—
314,950	—	— —	—	— —	—	— —	—	— —	—	314,950	—
22,441	—	— —	—	4,103	82	— —	—	— —	—	26,544	82
8,250	—	— —	—	— —	—	— —	—	— —	—	8,250	—
39,400	—	— —	—	— —	—	— —	—	— —	—	39,400	—
7,700	—	— —	—	— —	—	— —	—	— —	—	7,700	—
45,000	—	— —	—	— —	—	— —	—	— —	—	45,000	—
3,000	—	— —	—	— —	—	— —	—	— —	—	3,000	—
8,250	—	— —	—	— —	—	— —	—	— —	—	8,250	—
38,480	—	— —	—	— —	—	— —	—	— —	—	38,480	—
27,300	—	— —	—	— —	—	— —	—	— —	—	27,300	—
48,000	—	— —	—	— —	—	— —	—	— —	—	48,000	—
44,900	—	— —	—	— —	—	— —	—	— —	—	44,900	—
63,150	—	— —	—	— —	—	— —	—	— —	—	63,150	—
6,885,521	28	221,560	74	436,430	61	3,564	4	8,554	56	7,552,067	19

			Transport
Undervisningsanstalter för döfstumma och blindas:			
Allmänna institutet (oförändradt)		81,000:	—
Till understöd och uppmuntran åt mindre uppfostringsanstalter för medellösa döfstumma och blindas barn (oförändradt)		50,000:	—
Fattigvården i Stockholm och landsorterna			
Fattigvården i allmänhet, <i>förslagsanslag</i>			
Lasarettas underhåll:			
Peningar, nuvarande belopp		35,125:	06
Indelt ränta etc., nuvarande belopp		8,208:	—
Indelt tionde etc., nuvarande belopp		6,208:	02
	<u>Mått.</u>	<u>Värde.</u>	
Oindelt spanmål, nuvarande belopp	70: 9.	148: 89.	
<i>Tillkommer:</i> Förhöjning i förslagsvärdet från 2,10 till 2,40 kr. pr kbft.		21: 27.	170: 16
Hospitals underhåll, <i>förslagsanslag</i>			
Stora barnhuset i Stockholm			
Frimurare-barnhuset			
Barnhusen i landsorterna			
Kyrkors underhåll:			
Peningar: Nuvarande belopp (oförändradt)		6,721:	04
Indelt ränta etc., nuvarande belopp (oförändradt)		14,080:	59
Indelt tionde etc., nuvarande belopp (oförändradt)		284,401:	95
	<u>Mått.</u>	<u>Värde.</u>	
Oindelt spanmål, nuvarande belopp	988: 8.	2,076: 48.	
<i>Tillkommer:</i> Förhöjning i förslagsvärdet från 2,10 till 2,40 kr. pr kbft.		296: 64.	2,373: 12
Resestipendier samt läroböckers och lärda verks utgifvande, <i>Reservationsanslag</i> ...			Transport

Penningar.		Förslagsanslag.								Summa.	
		Indelt ränta och ersättning för indragna räntor.		Indelt tionde och ersättning för indragna tionde- anslag.		Oindelt spanmål.					
						Mått.		Värde för- slagsvis å 2 kronor 40 öre kubikf.			
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kbft.	k.r	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
6,885,521	28	221,560	74	436,430	61	3,564	4	8,554	56	7,552,067	19
131,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	131,000	—
9,141	25	158	29	236	46	—	—	—	—	9,536	—
35,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35,000	—
35,125	06	8,208	—	6,208	02	70	9	170	16	49,711	24
450,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	450,000	—
28,750	—	—	—	42,930	09	—	—	—	—	71,680	09
2,750	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,750	—
—	—	—	—	25,672	71	—	—	—	—	25,672	71
6,721	04	14,080	59	284,401	95	988	8	2,373	12	307,576	70
24,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24,000	—
7,608,008	63	244,007	62	975,879	84	4,624	1	11,097	84	8,658,993	93

	Transport
Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i> :	
Nuvarande anslag	5,000: —
<i>Tillkommer</i> förhöjning	6,000: —
Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>	
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i> :	
Nuvarande belopp	20,664: 52
<i>Tillkommer</i> : För jemnande af hufvudtitelns slutsumma	94: 9
Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	
	Summ

Penningar.		Förslagsanslag.								Summa.	
		Indelt ränta och ersättning för indragna räntor.		Indelt tionde och ersättning för indragna tionde-anslag.		Oindelt spanmål.					
						Mått.		Värde förslagsvis å 2 kronor 40 öre kubikf.			
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kbft.	k:r	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
7,608,008	63	244,007	62	795,879	84	4,624	1	11,097	84	8,658,993	93
11,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11,000	—
1,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,500	—
20,759	45	—	—	—	—	—	—	—	—	20,759	45
15,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15,000	—
7,656,268	08	244,007	62	795,879	84	4,624	1	11,097	84	8,707,253	38

Bil. Litt. E.

Extra ordinarie anslag under riksstatens Attonde hufvudtitel.

Ecklesiastik-departementet.		Kronor.	ö.
Dyrtidstillägg för:			
Nationalmuseum	1,100: —		
Domkapitlens expeditioner	3,716: —		
Slöjdskolan i Stockholm	9,730: —		
Gymnastiska centralinstitutet	3,910: —		
Provincialläkarne	44,400: —		
Undervisningsanstalterna för barnmorskor	1,620: —		
Veterinärinstitutet i Stockholm	4,800: —		
Akademien för de fria konsterna	4,500: —	73,776	—
Departementets expedition:			
För tillämpning af expeditionens nu gällande aflöningsstat	11,500: —		
Till utförande af statistiska arbeten inom byråerna för undervisningsärenden	6,000: —	17,500	—
Kongl. Biblioteket:			
Till erforderliga kompletteringsarbeten å nya biblioteksbyggnaden i Humlegården		74,000	—
Universiteten:			
Till det språkliga seminariet vid universitetet i Lund	2,950: —		
Till det språkliga seminariet vid universitetet i Upsala	3,000: —	5,950: —	
Till utvidgning och tillbyggnad af de kemiska laboratorierna vid universitetet i Lund, återstod	53,300: —		
Till uppförande af nytt universitetshus i Upsala	150,000: —		
Till d:o af d:o i Lund	100,000: —	309,250	—
Transport		474,526	—

	Kronor.	ö.
Transport	474,526	—
Karolinska mediko-kirurgiska institutet:		
Till löneförbättring åt adjunkter	11,500: —	
Till en e. o. professorslön	4,500: —	16,000 —
Elementarläroverken:		
Till resestipendier åt lärare i lefvande språk vid elemen- tarläroverken	6,000: —	
Till praktisk utbildning af blifvande elementarlärare	15,000: —	21,000 —
Elementarskolor för flickor:		
Understöd åt högre skolor för qvinlig ungdom		40,000 —
Folkundervisningen:		
Till fullbordande af byggnad för folkskolelärarinneseminariet i Stock- holm, återstod	18,000: —	
Till förändring och tillbyggnad å den till lärarinnesemi- nariet i Kalmar upplåtta lokal	34,000: —	
Till understöd åt sådana församlingar, som ej förmå till erforderligt belopp aflöna sina folkskolelärare	20,000: —	
Till utarbetande af geografiska kartor för folkundervisnin- gens behof	1,500: —	73,500 —
De tekniska läroverken:		
För uppehållande af undervisningen vid slöjdskolan i Stockholm	62,400: —	
Till understöd åt tekniska afton- och söndagsskolor	20,000: —	82,400 —
Medicinalstyrelsen:		
Till uppehållande af undervisningen vid farmaceutiska institutet		7,575 —
Veterinärundervisningen:		
Till fullbordande af ny byggnad för veterinärinstitutet i Stockholm	138,324: —	
Transport	138,324: —	715,001 —

	Kronor.	ö.
Transport 138,324: —	715,001	—
För tillämpning af veterinärinrättningens i Skara nya utgiftsstat ..... 12,900: —	151,224	—
Vitterhets-, Historie- och Antiquitets-akademien;		
Till arfvoden åt vetenskapligt bildade biträden vid ordnandet och vården af de under akademiens inseende ställda samlingar samt till aflöning åt vaktbetjening ..... 2,300: —		
Till undersökningar och beskrifning af fäderneslandets fornlemningar m. m. .... 3,200: —		
Till utgifvande af planschverk öfver fornsaker m. m. i statens historiska museum och öfver svenska sigill från medeltiden ..... 2,000: —	7,500	—
Musikaliska akademien:		
Bidrag till bestridande af utgifterna för inredningsarbeten och inventarier i akademiens nya byggnad	25,000	—
Undervisningsanstalter för döfstumma och blinda:		
Till inrättande af en undervisningsanstalt för öfveråriga döfstumma	10,000	—
Hospitalsvården:		
Till hospitalsbyggnader ..... 300,000: —		
Understöd åt den vid Mariestad inrättade vårdanstalt för sinnesslöa barn ..... 5,000: —		
D:o åt föreningen i Stockholm för sinnesslöa barns vård ..... 5,000: —		
D:o åt idiothemmet i Gefle ..... 1,500: —		
D:o åt det i Jersö socken af Helsingland inrättade sjukhem för spetälske ..... 7,500: —	319,000	—
Diverse anslag:		
Svenska fornskriftsällskapet ..... 2,000: —		
Till beredande af religionsvård åt svenska sjömän m. fl. i utländska hamnar ..... 8,000: —		
Transport 10,000: —	1,227,725	—

			Kronor.	ö.
	Transport	10,000: —	1,227,725	—
Till restauration af domkyrkan i Linköping	8,000: —			
Till fortsättande af de naturhistoriska och arkeologiska undersökningarne på Björkö i Mälaren.....	5,000: —			
För tillsyn och vård af lifrustkammarens samlingar.....	600: —			
Till förvarande och vårdande af den skandinaviskt etnografiska samlingen i Stockholm.....	7,500: —			
För zoologiska och fysikaliska undersökningar af de Sverige omgifvande haf	5,000: —			
Till ersättande af åtskilliga utaf Statskontoret förskottsvis bestridda utgifter, tillhörande denna hufvudtitel	3,921: 62.		40,021	62
Summa			1,267,746	62